

GIRO D'ITALIANO 3

tanári útmutató megodókulccsal

A Giro 3 tankönyv szerzői: Bernátné Vámosi Judit és Dr. Nyitrai Tamás

Útmutatónkból megismerheti a harmadik kötet újdonságait, az új munkamódszereket, és tanácsokat adunk az egyes feladatokkal kapcsolatban.

Célközönségünk elsősorban a tantárgyi keretben tanuló magyar középiskolás korosztály, de könyvünk jól használható az általános iskola felső tagozatában és nyelviskolákban is.

A harmadik kötet az első kettőre épül, sikeres feldolgozásához A2 szintű nyelvtudás szükséges. Ajánljuk könyvünket olyanoknak is, akik más módon jutottak el a B1 küszöbszintre.

A Közös Európai Referenciakeret A2 szintű önértékelési táblázata az alábbi honlapról tölthető le: <http://europass.cedefop.europa.eu/LanguageSelfAssessmentGrid/hu>.

Folytatódik a több *tappából* és ismétlő leckéből, *sostából* álló, oldott hangvételű, kommunikáció központú és kooperatív szemléletű nyelvtanulás. Koncentrikusan bővítjük a *Giro1* és *Giro2* témaköreit. A *Giro3* témakörei azonban átfogóbbak, így a tankönyv változatlan terjedelemben, de összesen 6 nagy fejezetre és két ismétlő egységre oszlik.

Az oldalpáronként szerkesztett kétnyelvű szószerkesztet a kötet végén található betűrendes szószerkesztet váltja fel, amely közelebb viszi a tanulókat az önálló szövegfeldolgozáshoz.

Csoportkeretben folyó, szocializáló nyelvoktatást feltételezünk páros- és csoportmunka, verseny, vetélkedő, játékos tevékenységek alkalmazásával. Tankönyvünk didaktikai felépítésével alkalmazzuk és kézikönyvünkben bemutatjuk a kooperatív munkamódszert.

Maximális összhangra törekedtünk a középiskolai oktatás alapidokumentumaival (NAT, kerettantervek, érettségi vizsgakövetelmények), ugyanakkor támogatjuk a tanítás-tanulás autonómiáját is.

Általános módszertani alapvetésként továbbra is utalunk Nyitrai Tamás *Olasztanárok kézikönyve* (KÁOKSZI-PONTE kiadás, Bp., 2002) és Marco Mezzadri *I ferri del mestiere* (Edizioni Guerra, Perugia, 2003) című kézikönyvekre.

CÉLOK

Az előző kötetekhez képest változtak célkitűzéseink.

Nagyobb figyelmet fordítunk arra, hogy a most már jelentős szókészlettel rendelkező tanulók nyelvileg is megfelelő formában, gazdagabb nyelvi eszközkészlettel fejezzék ki mondanivalójukat. A bonyolultabb nyelvi szerkezetek ismerete pedig lehetővé teszi az írott szövegek jobb megértését.

Továbbra is fontosnak tartjuk, hogy a nyelvtanulók kapcsolatba kerüljenek az olasz hétköznappal és kultúrával. Ezt a célt szolgálja az *Elementi di civiltà* fejezete, valamint a többnyire a szerzők által készített fotók. Továbbra is gyakori az Internet bevonása: önálló anyaggyűjtés és prezentáció, kapcsolatteremtés olasz diákokkal (pl. hozzászólás fórumokon, diákcsere kezdeményezése), önálló tanulási stratégiák használata (pl. önellenőrző internetes feladatsorok megoldása, online szótárak használata, esetleg honlap létrehozása), nyelvi versenyekre és nyelvvizsgára való felkészítés stb. Az Interneten javasolt címek, elsősorban a *Youtube* csatornái, időközben elveszithetik fellelhetőségüket. A tanulók azonban nagy leleménnyel keresnek és találnak jól hasznosítható anyagokat, ha a témakört megjelöljük. Ez

nekünk, olasztanároknak is kihívást jelent, továbbá állandóan frissül kötődésünk Olaszországhoz és a fiatalok világához. Ha online kapcsolatot használunk az órán, előtte ellenőrizzük az elérhetőséget. Célszerű a fontosabb képtartalom letöltése, mert ezek időközben megváltozhatnak, esetleg meg is szűnhetnek. A kurzushoz készült *word* kiterjesztésű tanmenet elérhető a Kiadó honlapján: www.ntk.hu, és kattintható formában tartalmazza az egyes leckékhez tartozó internetes címeket és kiegészítésre alkalmas forrásokat.

MUNKAFORMÁK

Továbbra is preferáljuk a páros és csoportmunkát, az egyéni kutatómunkát, melyek eredményeit a *Giro d'italiano1-2* Tanári útmutatójában részletesen taglaltuk. Ebben a tanévben is javasolunk választható projekteket, amelyek huzamosabb foglalkozást igényelnek akár egyéni, akár csoportos formában.

Kézikönyvünkben utalunk kooperatív tanulási technikákra is. Tervezett továbbképzéseinken ezeket a gyakorlatban is bemutatjuk.

A frontális tevékenység akkor célszerű, ha összegezni kívánunk egy feladatot, vagy látni szeretnénk az egyéni teljesítményt, vagy egy szintre kívánjuk hozni a különböző csoportokban végzett munkát. Ez a munkaforma nem száműzendő: az óra elején a motiválásban, az óra folyamán a szervezésben és az óra végén az értékeléskor elengedhetetlen.

A nyelvi jelenségeket és nyelvtani ismereteket továbbra is induktív módon, a jelenség természetes szöveggörnyezetében bemutatva, ott megfigyeltetve tanítjuk. A beszélt nyelvi formákat helyezzük előtérbe (pl. a *passato remoto* tanításánál csak a harmadik személyű alakokat mutatjuk be). Az általunk kitzűzött nyelvtani cél jelen kötetünkben nem haladhatja meg a középszintű érettségi követelményeit, ezért többnyire a jelenségek felismerése, nem pedig aktív használata dominál (pl. *passato remoto*, passzív szerkezetek, *congiuntivo*). Bemutató szövegeink autentikusak, ezért nem szerepelnek bennük a teljesség igényével azok a nyelvi jelenségek (pl. igeidők vagy módok az összes személyben), amelyeket éppen be akarunk mutatni. Nem kívántunk erőszakot tenni a szövegeken, és túlzottan didaktikussá tenni őket.

A szabály megalkotása ismét a tanulók feladata a kiegészítendő táblázatok és ábrák segítségével. A nyelvtani összefoglalót továbbra is otthoni használatra javasoljuk az önálló tanulás eszközeként, különösen hiányzás, felzárkózás esetében.

A SZAVAK TANÍTÁSA

A tankönyv és a munkafüzet végén szótár típusú szószedet található. Az előző betűrendben, ahol számmal utalunk a szó első előfordulására, környezetére; az utóbbi az előfordulás szerint számozással rendezve, *tappánként*. Természetesen a tanulók szókincese bővül még a Kollégák által bevezetett (órávezetés, kiegészítő anyagok, aktualitások) szavakkal is.

A B1 szintű szókinceset félkövérrel emeltük ki. Természetesen a csoportban elvárt szókinces megadása a tanár feladata.

A szavak felejtése természetes folyamat, ez végigkíséri a tanulás szakaszait. Ha a felejtés nem teljes, akkor a szótudás csupán passzívvá válik, ami felidézéssel újra aktiválható. Ha a tanuló „csak” megtanult egy szót, de nem használja, akkor az előbb passzívvá, majd elfelejtetté válik. Tankönyvünk ezért spirális felépítésű mind a szókinces, mind a témakörök,

mind pedig a nyelvi formák (nyelvtan) vonatkozásában, így a tanulóknak lehetőségük van újra meg újra használni és integrálni a már megismert szókincset.

A rendszeres nyelvhasználaton kívül léteznek olyan tanulási technikák, amelyek növelhetik a lexikai tudást. Ezeket mind az órára, mind pedig otthonra javasoljuk, némelyikük valóban képes lázba hozni a tanulókat:

- már ismert szavak társítása hasonló vagy ellentétes jelentésűekkel
- tematikus szóbokrok kialakítása
- szabad asszociációs szóbokrok kialakítása (képekhez, tárgyakhoz, egyetlen szóhoz)
- kakukktójtás (*l'intruso*) keresése szósorban
- szómeghatározások párosítása megadott szavakkal vagy anélkül
- szövegkiemelő toll használata a különböző szófajú vagy témakörű szavak jelölésére szövegben vagy szósorokban
- szóversenyek az órán (ki tud több szót azonos kezdőbetűvel, ki tud több igét, melléknevet stb., ki tud több szót megadott témakörben)

A fenti technikák közös vonása, hogy kerüljük a magyar nyelv használatát: olaszul tanulunk – olaszul!

HÁZI FELADAT

A házi feladat az önálló tanulás eszköze, és több funkciót lát el: gyakorlás, bevésés, készségfejlesztés, egyéni reflexió, elmélyítés, tudatosítás, a kreativitás kibontakoztatása, a kulturális horizont tágítása, kutatás, ismeretszerzés, tájékozódás, az ismeretek integrálása, felzárkózás, az iskolai órák közötti sokszor többnapos szünet áthidalása stb. Mindezekre ügyelve igyekeztünk kialakítani a munkafüzet változatos feladatait. Ezek közül válogathatunk aszerint, hogy éppen melyik funkciót kívánjuk előtérbe helyezni. Meggyőződésünk, hogy otthoni feladatmegoldás nélkül nem érhetőek el a *Giro* által kitűzött célok. Az útmutatóban ajánlásokat teszünk a házi feladatok kiválasztásához, de természetesen minden Kolléga a saját terve, elképzelése szerint jár el. (Ez persze nem zárja ki azt sem, hogy esetenként követi ajánlásainkat.)

Több esetben az órakezdő feladatok otthoni előkészítését, megoldását is javasoljuk, ami azzal az előnnyel jár, hogy a tanuló otthon egyéni tempóban tudja elvégezni. Sokszor az óra túlpörgős ritmusában a lassúbb tanulók lemaradnak, és feladják.

A házi feladatok órai megbeszélése nem egyszerűen az otthoni munka ellenőrzése, hanem alkalom arra, hogy az önálló tanulás eredményeit a tanulók a csoport közegében, valódi kommunikációban használják. A munkafüzet feladatait eleve úgy terveztük, hogy jól integrálhatók legyenek a tankönyvvel végzett munkához.

Az otthonra javasolt internetes anyagok megkeresése és megtekintése túlmutat azon a közvetlen hasznon, amit a konkrét feladat megoldása jelent: a tanulók közvetlenebb érintkezésbe kerülnek az olasz kultúrával; sok kiegészítő információval találkoznak; kedvet kaphatnak más olasz honlapok megtekintéséhez; megtapasztalják, hogy olasz nyelvtudásuk nemcsak az olaszórán, hanem azon kívül is érvényes és működik. Adjunk lehetőséget arra, hogyha találtak keresés közben más érdekes anyagot, azt velünk vagy társaikkal osszák meg, például a csoport erre a célra kialakított levelezőlistáján.

Bár meggyőződésünk, hogy az iskolai nyelvtanítás legfontosabb színtere a nyelvóra, minden lehetőséget meg kell ragadnunk, hogy a nyelvhasználatot az iskola falain kívülre is kiterjesszük. Ennek egyik lehetősége a jól átgondolt és a nyelvórába jól integrált házi feladat.

A házi feladattal kapcsolatban ügyeljünk még az alábbiakra:

- vegyük figyelembe a tanulók órán kívüli terhelését, órarendjét; főleg sok feladatot adunk, ha tudjuk, hogy nem lesz idejük elvégezni.
- gyakran adjunk a CD hallgatásával kapcsolatos feladatokat, amelyek segítik a helyes kiejtést, hangsúly stb. fejlesztését.
- adjuk meg a rangot a szorgalmi leckéknek. Van olyan gyerek, aki szívesen megoldja az összes feladatot is, ha nem kötelező.
- csak akkor foglalkozunk az óra elején a házi feladattal, ha az előmozdítja, bevezeti, motiválja az óra kibontását. Ha nem, akkor építjük be inkább az óra végére. Így jobb hangulatban kezdődik az óra.
- kínáljuk a házi feladat ellenőrzésének változatos mintáit: ne csak frontálisan, hanem párokban, táblára írva, kivetítve, beszédre foglalkozunk vele; így kevesebb idő megy el az órán, illetve egyénre szabottan tudunk javítani, összegyűjtve a típushibákat. Lehetőleg a jó megoldásokat olvassuk fel, így elkerüljük a rossz példák elhangzását.
- A házi feladat a tanulás eszköze és nem végeredménye, ezért csak pozitív értékelést adjunk, ezzel is ösztönözve a tanulókat az otthoni, önálló munkára.

MÉRÉS, ÉRTÉKELÉS

Az önellenőrzésre készült *Prova di controllo* feladatsorai tanulói felhasználásra készültek.

Az évi 3–4 dolgozat anyagához az előző tanévek középszintű érettségi feladataiból állítsunk össze néhányat, amelyben az értési feladatok témája már nem ismeretlen, és második feladata az aktuális nyelvhelyességet méri. Íráskészség feladatnak adhatjuk az egyik tankönyvben felvetett vitatémát, levél formájában. (élménybeszámoló, tanács, üzenet.) Figyeljünk arra, hogy a készségek értékelése, (az adott pontszámok) a szövegértés, a nyelvhelyesség és a szövegalkotás arányaiban közelítsenek az érettségien kialakulthoz. Így magunk is reálisan láthatjuk, hol tartunk csoportunkkal a követelmények elérésében. Természetesen a feladatok megoldásához szükséges időt is vegyük számításba. Körülbelül 40 perccel tervezhetünk.

A felmérést minden esetben korrekciós óra kövesse, melynek három fontos része van: a típushibák megbeszélése a tábla segítségével, az egyéni hibák önálló javítása, ha feltétlen szükséges, csoporttárs vagy tanár segítségével, valamint egy óra végén közösen, frontálisan megoldott dolgozatihoz hasonló „nehéz” feladat, amelyen keresztül úgy érzik a tanulók, hogy előrébb jutottak.

A hallásértést a munkafüzet erre a célra készített feladataival fejlesszük, mérését osztályzással azonban nem javasoljuk, mert néhány tanulót ez inkább elijeszt, nem pedig a teljesítményét fokozza.

Essen szó a röpdolgozatról is, melyen keresztül azt a feladatunkat teljesítjük, hogy apróbb szakaszokra porciózzuk a tanulnivalót, és ezzel a rendszerességgel elérjük, hogy a nyelvet a tanulók folyamatosan tanulják. A jó röpdolgozat is tervezett, be van jelölve, rövid, és nem tartalmaz ismeretlen típusú feladatot. Ez általában vagy a szavak megtanulására, vagy egy bizonyos nyelvtani művelet megoldására szokott irányulni. Ahol az a cél, a felismerés szintjét tartjuk meg! Véleményünk szerint ezek nem teljes értékű osztályzatok, mert nem a megfelelő arányban mérik a készségeket, de két-három ilyen kis jegyből és a szorgalmikra, órai munkára kapott kis jegyekből (pontokból, csillagokból stb.) kialakulhat egy jegy, amely nagymértékben befolyásolja a tanulók motiváltságát.

Egy mondattal kitérünk az értékelés személyesebb oldalára is, ugyanis verbális, vagy gesztussal történő dicséret, vagy ami még jobb, a társak elismerése, ebben az életkorban is ösztönzést ad a tanulóknak. Szintén fejleszti a tanulók belső motivációját, ha tudásukat virtuális vagy valós anyanyelvű környezetben tudják alkalmazni. (diákcsere, levelezés stb.)

A CD HASZNÁLATÁRÓL

A tankönyvhöz 38, a munkafüzethez 14 hangfelvétel készült a tankönyv 116. oldalán látható olasz anyanyelvű szereplőkkel. A szereplők Olaszország különböző részeiről származnak, ezért kiejtésük – az egyéni sajátosságokon kívül – magukon viselik annak a tájegységnek a sajátos kiejtését, ahonnan jöttek. Szándékosan nem kértünk fel professzionális bemondókat, mert az a meggyőződésünk, hogy mind a tizenéves életkor, mind a nyelvi változatosság reálisabb képet fest az olasz nyelv mindennapi használatáról, és arra a változatosságra készíti fel a tanulókat, amellyel Olaszországban is találkozni fognak. Mindennek persze az a velejárója, hogy esetenként kevésbé standard a kiejtés, ezért a hallgatónak nagyobb erőfeszítést kell tennie a megértés érdekében. Ez is lényeges eleme a nyelvtanulásnak, és ehhez is szoktatni kívánjuk a tanulókat. A nehezebben érthető-hallható szövegek esetében többszöri meghallgatást javaslunk; a gyorsabb tempóban elhangzó szövegekhez kapcsolódó feladatok megoldását egyszerűsíthetjük, több lépésre bonthatjuk.

A CD nemcsak a hallás utáni értést, hanem a nyelv akusztikai sajátosságainak elsajátítását is célozza, ezért javasoljuk gyakori, változatos használatát mind az órán, mind otthon.

Célszerűnek tartjuk a Giro1–2 hangfelvételeinek rendszeres beépítését az órai munkába a szókincs felelevenítése céljából. A már ismert felvételek akkor lesznek fejlesztő hatásúak, ha az eredetitől különböző, annál nehezebb feladat kapcsolódik hozzájuk. Például az eredetileg globális értést kívánó szöveget most szelektív, az eredetileg szelektív értést kívánó szöveget most intenzív értést kívánó feladat kíséretében hallgattatjuk meg, vagy átalakítatjuk, kibővítettjük a szöveget. Így megvalósulhat a tudás spirális bővítése; az új ismeretek integrálása a régiakkal. Esetenként a *Giro1–2* hangfelvételeinek nyomtatott változatát is használhatjuk szókincsfejlesztésre, szövegértésre, a civilizációs ismeretek bővítésére, a beszédszándékok felismertetésére, a szöveg átalakítására, kiegészítésére, felzárkóztatásra stb.

A GIRO D'ITALIANO 3 TANKÖNYV FELÉPÍTÉSE

Szerkezet

A tizenkét lecke két nagy egységet tartalmaz: *Tappa 1–2–3 + Sosta 1* és *Tappa 4–5–6 + Sosta 2*. A *tappák* egyenként 14 oldalasak, a *sosták* 6–6 oldalasak, bennük a már jól ismert játékos feladatsorok.

Az első egység átfogó témái az ünnepek, a kommunikáció és az olasz stílus. Ezeket egy igei blokk kapcsolja össze: az általános alany, a szenvedő szerkezet, a *passato remoto*, az igeidő egyeztetés és a *congiuntivo*. Hangsúlyozzuk, hogy az igei blokk elemeit a felismerés szintjén (szövegértés) tanítjuk, amint ezt a középszintű érettségi vizsgakövetelményei előírják (B1 szint). Irányított alkalmazására (a táblázatok használatával és nem azok memorizálásával) természetesen felkészítjük a tanulókat, de aktív használatot (írott szöveg alkotása, szóbeli kifejezés) nem kérünk számon.

A második egység átfogó témái a fiatalok munkalehetőségei, tanulmányai és mindennapjai a nemzedékek tükrében. Ezeket egy szövegkohéziós-névszói blokk kapcsolja össze: a névmások használata, a hasonlítás és a szóképzés gyakori fajtái, miközben folyamatosan előkerülnek az igei blokk elemei, lehetőséget adva a jelenség felismerésére más szövegek környezetben, illetve néhány begyakorolt frazeológiai alkalmazásra.

Útmutató

A tankönyv 3. oldalán található **útmutató** a diákok és a tanárok számára áttekinthetően mutatja be a tankönyvi oldalak felépítését, funkcióit és új elemeit a Giro1–2-höz képest.

Tartalom

A 4–5. oldalon található tartalom ismerteti a hat *tappa* **témaköreit**; a **nyelvhasználat** és az **olasz kultúra** azon elemeit, amelyekkel foglalkozunk; az érintett érettségi témaköröket, továbbá a két *sosta* témáját.

Nyitóoldalak

Minden *tappa* nyitóoldala négy fotóval indul, amelyek vizuálisan jelenítik meg az adott témakört; alkalmat adnak a képleírásra, az összehasonlításra és rövid, összefüggő előadásra; továbbá az országismeret bővítésére is alkalmasak.

A fotók alatti táblázatból tájékozódhatnak a tanulók a *tappa* alapvető didaktikai céljairól. Az egyes szám első személyben megfogalmazott célkitűzések elérését a *tappa* befejeztével a tanulók maguk ellenőrizhetik.

A nyitóoldal melletti oldal feladatai motivációs céllal készültek: segítik a témára való ráhangolódást, felelevenítik a már ismert szókincset és nyelvi szerkezeteket, lehetőséget adnak a négy nyelvi készség használatára, egyben új információkat is közölnek, de nem tartalmazzak új nyelvtant.

Oldalpárok

A tankönyv oldalpárjai (ritkábban egy-egy önálló oldala) összefüggő didaktikai sort alkotnak: **motiváció** (az érdeklődés felkeltése a soron következő téma iránt a tanulók meglévő ismereteinek és tapasztalatainak felhasználásával), **bemutató** (az új nyelvi forma megjelenítése autentikus szöveg(ek)ben, a teljesség igénye nélkül), **elemzés** (a szabályok megalkotása megfigyelés alapján) és **alkalmazás** sorrendben. Alkalmazáson nem feltétlenül a legutóbb tanult nyelvi formák használatát értjük, hanem lehetőséget arra, hogy a tanulók az eddig tanultak (szókincs, nyelvtan, országismeret) felhasználásával fejezzék ki aktuális mondanivalójukat. Az alkalmazás minden esetben **szóbeliséget** is jelent!

A feladatsorok didaktikai felépítése az optimális – bár nem egyedül lehetséges – utat mutatja meg a kitűzött didaktikai célok eléréséhez. Alapvető célja, hogy a tanulóknak minden órán legyen meg az a tapasztalatuk és élményük, hogy valami újat tanultak (bemutató és elemzés), tudják azt használni (alkalmazás), vagyis fejlődött a nyelvtudásuk, „érdemes volt” az órán részt venniük.

Egy didaktikai egységet (két tankönyvi oldalt) általában két órán tudunk feldolgozni. A munkafüzet feladatai követik a tankönyv menetét, de közülük a csoport igényei vagy a tanár céljai szerint a legmegfelelőbb választható. Nem feltételezzük az összes munkafüzeti feladat elvégzését, ugyanakkor nem zárjuk ki további feladatok felhasználását más forrásból. A részletes útmutatóban javaslatot teszünk arra, hogy a magasabb óraszámú csoportokban vagy a szakkörön mely feladatok alkalmasak órakeretben történő feldolgozásra.

A tankönyv kép- és szöveganyaga többszöri, különböző célú hasznosításra alkalmas, tehát a képekhez, rajzokhoz, szövegekhez később is vissza lehet térni egyre összetettebb feladatok megoldása érdekében.

Elementi di civiltà

Ez az új fejezet a tankönyv végén, a második *sosta* után található, és betűrendbe szedett szócikkekben foglalja össze a fejezetekben előforduló civilizációs ismereteket. Tartalmuk szervesen beépülhet az órába, elolvashatók otthoni vagy szorgalmi feladatként; jól hasznosíthatók a tanítási órán differenciált feladatként: a legügyesebbek elolvassák, röviden összefoglalják a szócikk tartalmát a többieknek, akik épp egy könnyebb feladat megoldásával végeztek. (*Ripetizione*) A szócikkek szóanyaga nincs benne a szószedetben: kikövetkeztetéssel, önálló szótározással, illetve a passzív szókinccs felhasználásával érthetők meg.

Szószedet

A *Giro1–2* hagyományaihoz hasonlóan betűrendes szószedet zárja a kötetet, utalva a szó első előfordulásának helyére. Új „szolgáltatásunk”, hogy kiemeltük a B1 szintű nyelvtudásnak megfelelő aktív szókinccset, így a tanulók maguk is ellenőrizhetik, hogy elsajátították-e. A szószedetben nem található meg a *-gal jelölt feladatok új szavai. Ezeket, ha a megértéshez feltétlenül szükségesek, saját kizsótárukból, Internetről kereshetik ki, vagy a tanár segítségével tudhatják meg.

Belső borítók

Az elsőn Olaszország térképe segíti a tankönyvben szereplő földrajzi helyek azonosítását.

Változatlan a tankönyv végén található „arcképcsarnok”. A különböző életkorú és habitusú szereplők továbbra is megjelennek vagy megjeleníthetők különböző történetekben, szituációkban.

MUNKAFÜZET

A munkafüzetben minden *tappa* három részre tagolódik. Az első az új témát és a nyelvhasználatot mélyíti, bővíti, gyakoroltatja. Tartalmaz egész tanórát igénylő összetettebb feladatokat is. Ezeket elsősorban a magasabb óraszámú tanuló csoportoknak szánjuk, illetve alternatívaként választhatóak egyes tankönyvi feladatok helyett vagy mellett. Az *Ascolto* olyan feladatokat tartalmaz, amelyek előremutatnak az érettségi ilyen jellegű feladatainak megoldásához. A *Ripetizione* a felzárkóztatást, illetve a régebben tanult fontos nyelvi jelenségek frissen tartását szolgálja. Ezért témában nem feltétlenül kapcsolódik a fejezethez, és a nyelvtan szempontjából is „vegyesen” vonultatja fel a jelenségeket. Ezek a feladatok differenciált munkaszervezésnél is jól felhasználhatók. A *Sosta* egységek a gyakorló feladatok mellett jelentős mennyiségű kiegészítő anyagot is tartalmaznak. Olasz klasszikus és kortárs szerzők zenei és irodalmi műveit ismerteti meg a tanulókkal, zenei video, képregény, rajzfilm, játékfilm részlet, vers és regény részlet formájában. A fejezet játékos feladatai oldani kívánják a nehezebb tananyagot. A hagyományos nyelvi kompetenciák mellett logikára, megfigyelőképességre és feladattartásra is szükség van megoldásukhoz. Olyan gyerekek sikerélményét is erősíti, akik nyelvi teljesítményük alapján nem feltétlenül tartoznak az élmezőnybe.

IDŐBEOSZTÁS

Egy *tappa* hat oldalpárból áll, időigénye kb. 15 óra. A 6 tematikus lecke összesen 90 óra. Ehhez jön a 2 *sosta* (2x10=20 óra), vagyis összesen 110 óra, amely magában foglalja a két nagyobb felmérést és az azt követő korrekciót.

A *Giro 3* törzsanyaga heti 4 órával számolva így végezhető el egy tanévben. Heti öt vagy hat órában természetesen több idő marad a munkafüzet tartalmú kiegészítő feladatainak feldolgozására, projekt és szorgalmi munkák meghallgatására, Internet használatára, amelyre javaslatot teszünk a részletes leírásban.

Részletesebb időbeosztást (heti 3 és heti 4 órára) a **tanmenet** tartalmazza, amely szerkeszthető formában letölthető a Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó honlapjáról.

A HIBÁKRÓL

A tankönyvben és a munkafüzetben – a gondos lektori, szerkesztői és korrektori munka ellenére – maradhatott néhány (reméljük kevés) hiba. Dicséret illeti azt a tanulót, aki ilyet talál, és továbbra is kérjük a Kollégákat, jelezzék ezeket a Kiadónak az alábbi e-mail címen: kepes.julianna@ntk.hu.

TANÁCSOK AZ EGYES LECKÉK TANÍTÁSÁHOZ

ÁLTALÁNOS MEGJEGYZÉSEK

A tankönyv és a munkafüzet használatához oldalanként, illetve oldalpáronként adunk tanácsokat:

1. Felhívjuk a figyelmet a didaktikai egység új nyelvi elemére / elemeire. Ez nem azt jelenti, hogy minden órai tevékenységünk e körül forog majd, csupán annyit, hogy világosan lássuk az elsajátítandó / használandó új nyelvi elemeket. Természetes, hogy minden órán sor kerül szókincsfejlesztésre, és mind a négy nyelvi készség – változó arányú – használatára, továbbá az országismeret bővítésére.
2. Ötleteket adunk egyes feladatok sokoldalú kiaknázásához, ugyanakkor nem kívánjuk (nem is tudnánk) korlátozni a Kollégák találékonyságát (**sem**).
3. Igyekszünk olyan kiegészítő feladatokat / tevékenységeket javasolni, amelyek bővítik a *Giro* felhasználásának lehetőségeit nagyobb óraszámú csoportokban is.
4. Rendszeresen utalunk a tankönyv és a munkafüzet összehangolásának lehetőségeire.
5. Megadunk olyan webhelyeket, amelyek jól hasznosítható anyagokat tartalmaznak. Természetesen nem garantáljuk, hogy ezek a címek évek múltán is változatlanul rendelkezésre állnak.

Tappa 1 Feste

Feste preferite

Az ünnepeknek kiemelt szerepük van az életben: a hagyományok átadásának fontos alkalmai. A tanulók megismerkednek a legfontosabb olasz vallási és nemzeti ünnepekkel, miközben áttekintik saját ünnepeinket is.

7/1.

Amennyiben szeptemberben kezdjük az új tankönyvet, feltétlenül kapcsolódnunk kell a nyári élményekhez, eseményekhez. Az első feladat megoldása szinte banális, de a kimaradt három hónap után, motiválja is a tanulókat, ha nem találkoznak ismeretlen elemmel. Ne felejtsük el megkeresetni *Saprit* a borító térképén. Az óra további részében számoljanak be a tanulók egymásnak nyári élményeikről, melyhez adhatunk irányító kérdéseket, szempontokat is.

7/2.

A párok 3–4 *battuta* erejéig folytassák a párbeszédet, amely végződhet egy meghívással egy újabb programra, vagy befejeződik így: *Ne parleremo dopo.*

7/3–4.

A két feladat szorosan összefügg, párban célszerű megoldani, így minden tanuló ír, olvas és beszél. Amikor úgy látjuk, hogy egy pár elkészült, hallgassuk meg őket, majd néhány pár nyilvánosan is beszélgessen a témáról.

7/5.

Töltsük ki a feladatot, többszöri meghallgatással. Csoportosíthatjuk ezután az ünnepeket: családi, lokális, nemzeti stb. szempontok alapján. Ha marad időnk tetszés szerint olvassák el valamelyik kiemelt szóra vonatkozó szócikket, és röviden interpretálják a csoport előtt annak lényegét egy-két kulcsszó segítségével: *Sapri, l'Epifania, Festa della Repubblica, Festa della Liberazione.*

Végezhetünk összevetést a magyar ünnepekkel is.

Due feste in famiglia

A családi ünnepek töltik ki a 8–9. oldalpárt. Nem szerepel itt az előző években már részletesen bemutatott születésnap.

8/1.

A CD meghallgatása előtt figyeltessük meg a táblázatot, milyen szempont szerint kell a hallottakat rögzíteni. A szöveget többször is hallgassuk meg, és a feladat végeztével ne zárjuk ki a szöveggönyvben lévő átírat elolvasását sem. A CD szereplői normál, időnként gyors tempóban beszélnek, nem elvárható, hogy minden tanuló mindent megértsen. Könnyíthetünk így is: *Basterà un regalo ad ogni tipo di papà.*

Párban is „összeadhatják” a hallásértés eredményét, ez fejleszti a szociális kompetenciákat.

8/2.

A feladatot, a *forma impersonale* megismerése, egyénileg érdemes megoldatni, az ellenőrzés lehet párban vagy frontálisan.

Figyeljük meg a cédulákon szereplő szavak szófaját! Gyors ismétlés nem árt, azért, hogy pl. a *nazionale* és *italiane* szavak jó helyre kerüljenek. Szintén szánhatunk egy fél percet az *-issimo* jelentésére is.

A helyes kitöltés után fókuszálunk az új nyelvtani tartalomra. Mondassuk ki kivételesen magyarul is a személytelen szerkezetek magyaros fordítását.

8/3.

A táblázat mondatai nem az előző feladat szövegéből kerültek ki, de a témát jól kiegészítik, és alkalmasak a megfigyelésen alapuló szabályalkotásra: a személytelen igealakok csak harmadik személyben állhatnak, és az igealak számát a tárgyól származó alany száma határozza meg.

Az óra lezárásaként leírhatjuk a fotót, vagy megoldhatjuk a 4. feladatot.

Házi feladatként javasoljuk a munkafüzet első feladatát, amely nagyon hasznos kommunikációs célt szolgál a jókívánságok gyakoroltatásával. Megoldásához elég megtalálni a szövegekben a kulcsszavakat. Intenzív értését az órai ellenőrzéskor javasoljuk. Ekkor a *farcela* ige használatára is kitérhetünk.

9/5.

A feladat újdonsága, hogy nemcsak ismert, hanem ismeretlen szavakat is párosít a rajzokhoz. Csak több meghallgatással lehet megoldani:

Az első alkalommal az ismert szavak párosíthatók a rajzokhoz.

A második meghallgatás során, már figyelni lehet a többi tárgy megnevezésére is. Ezekben mind vannak árulkodó szavak, amelyek segítik a megoldást (pl. *macchina per il caffè programmabile*, *macchina per fare il pane in casa*, *grembiule da cucina con guanti*, *la chiavetta USB gioiello*).

A harmadik meghallgatás során szinte kizárásos alapon maradnak meg a teljesen ismeretlen szavak, amelyeket elég (bár nem könnyű) kihallani a szövegből.

Lezárásként véleményt cserélhetnek a tanulók, melyik javasolt ajándékot vennék meg, és melyiket nem. Ezzel a feladattal a *Giro 2* 4. táppájának: *Compiti in famiglia* témáját fűzhetjük tovább.

La Befana e Babbo Natale

A két hagyomány kiváló alkalom, hogy összevessük céljukat, tartalmukat és a hozzájuk kapcsolódó rituálékat.

10/1-2.

A két szöveget két csoportra bontva olvastassuk el párhuzamosan, majd részletesen ismertessék egymásnak a két figura és a két ünnep jellemzőit és különbségeit. Befana tankönyvi rajza segítségével átismételjük, kiegészítjük a régebben tanult és új ruhadarabokat.

Hosszabb összevetést is készíthetnek a párok, a következő szempontok szerint: *nesso, età, abbigliamento, l'arrivo, il mezzo usato per l'arrivo, il modo di regalare* stb. Jó kommunikációs alkalom a dolgok közötti azonosság, hasonlóság és különbség kifejezésére.

10/3.

A párbeszédhez a nemrég tanult szókincset is használhatják (ajándékok), továbbá felelevenítik a *condizionale passato*-t is.

11/4.

Az ismert ábra és táblázat kitöltése tudatosítja a tanulóknál a szenvedő igealak szerkezetét és használatának módját a mondatban. A táblázat kitöltése után a jobboldali oszlopot letakarva tehetjük próbára a tanulók megértését.

11/5.

A szöveg kiegészítése a megadott passzív igealakokkal a felismerés szintű nyelvtudás körébe tartozik. Ezt a feladatot adhatjuk házi feladatnak is.

Feste tradizionali

A helyi olasz hagyományok közül mutatunk be négyet, hogy érzékeltesük a tanulókkal: nagy jelentőségük van, nemcsak idegenforgalmi szempontból, a mai olasz életben is.

12/1.

Bizonyára találunk a neten a sienai *Palio*-t bemutató rövid filmet. Érdemes ezzel kezdeni a blokkot, mert a vizuális élmény sokkal többet mond el erről a különleges versenyről, mint a bonyolult leírás. Próbáljuk meg ezt a két címet, vagy a kereső mezőbe írjuk be a kulcsszavakat:

<http://www.youtube.com/watch?v=9dDIPkiX8KQ>

<http://www.youtube.com/watch?v=Fze8Xj9Riew&feature=related>.

A szöveg nehézsége nem akadály a kiegészítésnek, ennek üzenete a tanulók számára az, hogy a sok ismeretlen szó ellenére értik a szöveg lényegét. Csak a kiegészített mondatokat olvassuk fel, s máris megvan a *Palio* rövid összefoglalása. Ezután kérdezhetünk rá a részletekre: *Quando si svolge il Palio? Dove? Che cosa è il Palio? Chi riceve il Palio? Quante persone partecipano al corteo storico? Quante contrade ci sono a Siena?*

A válaszokat összefűzve egyszerűsített szöveget kapnak, amelyet összefüggően elmondhatnak a következő órán egy megfelelő kép leírása kapcsán.

12/2.

Az *essere* és a *venire* segédige használatának különbségét nem fejtjük ki teljes mélységében, csupán a felismeréshez adjuk meg a segítséget. Bővebben a munkafüzet 112/3. pontja alapján tárgyalhatjuk a témát.

12/3–4.

Az összes igét aláhúzhatjuk, majd közülük választhatják ki a tanulók a szenvedő alakokat. A nemrég tanult személytelen igealakokra is találnak példát. A *Palio* további „titkaira” derül fény a feladatban.

13/5*–6*

A sok új szót tartalmazó feladatot video bejátszásokkal tehetjük élvezetesebbé.

Calendimaggio: <http://www.youtube.com/watch?v=ODd5iAqbzis>

Sagra del Mandorlo in Fiore: <http://www.youtube.com/watch?v=opftFx Dz528>

Corsa dei Ceri a Gubbio: <http://www.youtube.com/watch?v=cyE-yCYGJxQ>

E feladat helyett kezdeményezhetünk beszélgetést a csoportban a Magyar Nemzeti Vágtáról. Ismét találunk hasonlóságokat és különbségeket, s talán személyes élményei is vannak tanulóinknak. Ezzel meg is oldjuk a 13/7. feladatot.

II Natale

A karácsony minden bizonnyal a legkedveltebb ünnep, és bár többször beszéltünk róla, ismét szerepeltetjük, de újabb aspektussal: a karácsonyfaállítás egy legendája, szokások, ajándékok, élmények.

14/1-2.

Egyéni munkával, olvasás közben keressék meg a történet különböző illusztrált epizódjait a szövegben. A *passato remoto* alak nem zavarja a helyes megoldást. Ezután, jelen időt használva elmondhatják a tanulók a történetet, amelyet 5 részre osztunk, a képek számának megfelelően.

14/3-4.

A táblázatok kitöltése során észreveszik a tanulók, hogy csak harmadik személyű igealakok fordulnak elő. Természetesen megadhatjuk a többit is, különösen, ha a diákokat érdekli. Mivel azonban írott szövegekben kívánjuk felismertetni ezt az igeidőt, és szó szerint is az *író*, *narrátor* alkalmazza a szereplőről beszélve, ezért harmadik személyűek az igealakok. A szereplők, ha megszólalnak, *presente*, *passato prossimo*, *futuro* stb. igeidőket használnak (egyenes beszéd). Egy mesével, pl. a munkafüzet 12. feladatából válasszuk az egyiket, és akár hosszabban is illusztrálhatjuk ezt a jelenséget. Így a *passato remoto* a maga helyére kerül, és nem ijeszti el a tanulókat. Azt is megmutathatjuk, hogy a leggyakoribb (narrációs) rendhagyó alakok ismeretével (*disse*, *fece*, *rispose*, *aggiunse*) milyen jól értik az irodalmi szövegeket. Szánjuk időt tehát egy hosszabb mese vagy meserészlet megismertetésére, akár vetítéssel együtt: pl. a *Pinocchio* olasz változata.

15/5.

Két csoportot alkotunk, az egyik az olasz, a másik a magyar karácsonyt mutatja be. Mindkettőhöz el kell olvasni a rövid szövegeket, mert azokból derül ki, milyen szempontból érdemes feldolgozniuk a témát: *preparativi*, *decorazioni*, *piatti*, *dolci*, *sorprese*.

15/6.

Az igealakok sokféleségéről szerzett tudásukat alkalmazzák ebben a feladatban a tanulók. Érdemes megbeszelnünk ennek kapcsán, hogy melyik igeidő dominál ebben a szövegben és miért, illetve miért vannak a szövegben más igeidők- és módok is. Érdemes a *Pinocchio* olasz gyártású rajzfilmmel illusztrálni ezt a részt.

II Carnevale

A legismertebb olasz hagyományos ünnep. A közismert velencei karneválon túl igyekeztünk más tradíciókat is bemutatni. Az oldalpárhoz nem kapcsolódik új nyelvi anyag, ezért több időt fordíthatunk a készségek és a szókincs fejlesztésére.

16/1–2.

A szövegértésen kívül a feladat különösen alkalmas a személytelen igealakok (általános alany) feloldására aktív, ragozott igealakokkal. Múlt időben is elmesélthetjük az olaszok velencei kalandjait.

16/3.

Ha már tisztázódtak a nevek, akkor a további - legalább két - meghallgatás során a tanulók a maskarák neve alá írhatják egy-egy tulajdonságukat, majd ezzel együtt mutathatják be őket: *Ecco Arlecchino, una maschera di Bergamo / apparentemente sciocco / opportunista / ghiotto*
A munkafüzet 10–11. feladata egészíti ki a karneváli figurákról tanultakat.

17/4–6.

A karneváli téma színesítéséhez készültek a feladatok, amelyeket szintén illusztrálhatunk videó bejátszással.

Sartiglia di Oristano: <http://www.youtube.com/watch?v=7Ru4i251JOk>

Carnevale di Sciacca: <http://www.youtube.com/watch?v=mKV7KNFITRs&feature=related>

Carnevale di Ivrea: <http://www.youtube.com/watch?v=PiYUCbHYN3M>

II Ferragosto (Ripasso)

Érdekes ennek az olasz ünnepnek a kétarcúsága: egyszerre vallási és profán. Ezt is kibonthatjuk az első feladat kapcsán.

18/1.

A szöveghez kapcsolódó kérdések:

- *Chi era Augusto?*
- *Quali altre celebrazioni religiose si svolgono in questo mese?*
- *Perché la Chiesa non provò di proibirle?*
- *Che cosa festeggiano i cattolici il 15 agosto?*
- *Come viene festeggiata l'Assunzione in molte località italiane?*
- *Cosa fa la gente in questo periodo?*

A tengerparti kép kapcsán feleleveníthetjük a nyaralással kapcsolatos szókincset.

18/2.

A táblázat kitöltése alkalmat ad a passzív igealakok idejének megfigyelésére: a segédige ideje dönti el. Fontos ennek a tudatosítása, különben a tanulók könnyen összekeverhetik a passzív alakokat a *passato prossimo*val.

18/3.

Ismétlésként a tanulók a terem ablakán kitekintve írhatnak egy időjárás-jelentést. Akinek lehetősége és ideje van, megtekintheti az aktuális olasz helyzetet és előrejelzéseket: <http://www.ilmeteo.it/>

19/4.

Most is javasoljuk, hogy az egymásnak elmondottakat jegyzeteljék a tanulók, és ne a saját, hanem a beszélgetőtárs nyári programjait foglalják végül össze: így valóban van értelme és célja egymásra figyelniük. Az érdekelt fél közben helyeselhet.

19/5.

A feladatban sok rendhagyó hangsúlyú tulajdonnév van, ezeket érdemes a térképen jelölni a feladat megkezdése előtt. Már a szöveg kiegészítését is érdemes párban végeztetni, hogy a párok ellenőrizhessék egymás megoldását, majd együtt dolgozzák ki az útitervet a térkép felhasználásával.

19/6.

A feladat megoldása után a kimaradt ünnepekről (*San Valentino, Festa della mamma, Palio di Siena*) írhatnak párban vagy házi feladatként néhány soros bemutatást a tanulók, ezzel mintegy felelevenítve a róluk tanultakat. A többieknek felolvasás alapján kell majd kitalálniuk, melyik ünnepről van szó.

19/7.

Az önálló beszédhez adhatunk néhány irányító szempontot is, amint ez az érettségi szóbeli részen is történik:

- *Feste religiose e feste tradizionali*
- *La mia festa preferita*
- *Un ricordo di festa*

Ha marad időnk az összefoglaló órákon, a következő munkafüzeti feladatokat ajánljuk: 3. ENSZ világnapok, melyek kapcsán érzékenyíthetjük a tanulókat fontos társadalmi kérdésekre, valamint a 8. feladat, amely az úrkutatás témáját lopja be a repertoárba.

Az *Ascolto* és *Ripetizione* oldalak is az ünnepek témakörét szélesítik. Megoldatásukkal csökkenthetjük az erősek és gyengébbek között meglévő különbségeket. A jobb képességű tanulókat pedig ösztönözhetjük a kevesebb hibával, igényesebben történő megoldásra.

Tappa 2 Comunicare è bello

Comunicando

21/1

A kommunikáció fogalmával a magyar nyelvtani tanulmányokban már találkoztak tanítványaink, és ismerik az alapvető fogalmakat is. A példamondatokat más, azonos célú gondolatokkal is helyettesítik a 2. feladatban.

21/3

Ebben a feladatban a civilizációs ismeretek is bővülnek, és a reklám is előtérbe kerül, mint korunk egy speciális, rövid és hatékony kommunikációs formája. Színesítsük az órát a 6. feladatban javasolt illusztrációkkal.

21/4–5.

A feladat a beszédkésztséget fejleszti, egy olyan témában, amely az érettségi szóbeli feladatok során is előfordulhat.

Gesti italiani

Az óra bevezetéseként mutassunk be a Youtube-on található, gesztusokat bemutató filmrészletet, pl: <http://www.youtube.com/watch?v=zVwGkSZE-CU>

Problémafelvető beszélgetés során rávezethetjük a tanulókat, hogy a gesztusok kialakulásában és széles körben megvalósult elterjedésének történelmi okai vannak (szétszabdaltság, eltérő dialektusok).

A gesztusok ismerete nem követelmény, de segítheti tanulóink hallás utáni értését a valóságos olasz nyelvi közegben.

22/4.

A szövegértéshez kapcsolódó feladatban szembesülünk egy olyan szituációval, amikor a rossz nyelvtudáshoz helyes gesztus kapcsolódik, a 6. feladatban pedig felmerül az is, hogy a gesztusok is eltérhetnek a különböző kultúrákban.

Cosa dici?

23/1

A gesztusokról, gesztikulálásról alkothatunk személyes véleményt a feladatban, és gyakoroljuk azokat a 2. feladatban.

23/3

A fényképek segítségével bevezetjük az egyenes és függő beszéd fogalmát. A táblázat kitöltése semmilyen új ismeret alkalmazását nem kívánja. Hasonló feladatokat már a *Giro 1* kötet 6. *tappájában* is megoldottunk, és továbbra is folyamatosan gyakoroltuk mások gondolatainak „tolmácsolását”.

Così comunicano i giovani

24/1–2.

A *Giro 2.* kötetének informatikával foglalkozó fejezetében (7. *tappa*) már megismertünk néhány, az elektronikus levelezésben használt gyakori rövidített alakot. Most erre a jelenségre kapunk egy kis lingvisztikai leírást. Hallgassuk meg többször a feladatot, majd párban egészítsék ki egymást a tanulók. Újabb párokkal cserélve kiegészülhet az egész szöveg a megoldásokkal.

24/3

Ebben a kommunikációs feladatban a beszélők stílusából kell azonosítani a beszélő/író személyét. A feladatot befejezhetjük azzal, hogy a párok egymásnak hasonló jeleket alkalmazva egyszerű kommunikációs célt valósítanak meg: *Sajnálom, hogy beteg vagy. Nagyon örülök az ajándéknak! Nem is tudom, mit válaszoljak erre a kérdésre. stb.* Ide kapcsolhatjuk a munkafüzet 5–7. feladatát, amely egyszerű példája a tanultak alkalmazásának.

25/4–6

Ebben a három feladatban megfigyelés, elemzés és alkalmazás követi egymást, a függő beszéd különböző idejű átalakításához szükséges nyelvtani műveletek megértéséhez és automatizálásához. Szükséges ismeret ehhez az igeragozás és a névmások ismétlése. Gyakoroljuk ezeket külön is, ha problémát okoz a tanulóknak.

I mass media 1

Ezen az oldalpáron koncentrikusan bővítjük az előző két kötetben e témában szerzett ismereteinket és szókincsünket. Összegzünk, csoportosítunk, és felkészülünk az érettségi szóbeli feladatoknak erre a témájára.

26/1

Kis médiaismertető szöveg egyes mondatait kell megfelelő sorrendbe állítani. A feladat több jó megoldást feltételez. Ha párban vagy csoportban végeztettük a feladatot, akkor lehetőség van a vélemények ütköztetésére is.

26/2

Interjú és összegzés következik a különböző kommunikációs eszközök felhasználásának gyakoriságáról. A preferencia kifejezése és indoklása a feladat. Ha a szükséges kifejezéseket a füzetbe is leírjuk, év végéig egész tárháza alakul ki a különböző célú közlendők bevezetésének, lezárásának. Ezek nemcsak a szóbeli készségeket fejlesztik, hanem az íráskészség feladatok levelezési részéhez is praktikusán felhasználhatóak majd.

Kössük ide a munkafüzet 8. feladatát, akár házi feladatként is.

26–27/3–4.

A televíziózáshoz kapcsolódóan párokban megoldandó kommunikációs feladatokat ajánlunk a kifejezések gyakorlására. A negyedik feladat pár mondatos szövegeinek segítségével minden tanuló képes lesz röviden, de összefüggően összefoglalni saját televíziózási szokásait. Ez a feladat a szóbeli érettségi kifejtő kérdéseivel nyújt segítséget a tanulóknak.

Írásban is oldassuk meg a feladatot, amelyet már csak át kell ismételni a következő tanévben vagy nyelvvizsga előtt. Ha időnk engedi, javítsuk ki ezeket a fogalmazványokat, de legalább 5–6 kijavított feladat kapcsán térjünk ki az azokban előforduló típushibákra.

27/5

Húzzuk alá az előző szövegekben az egyes szám első személyű alakokat, (igék, névmások) majd ezután alakítsuk harmadik személyűvé, tolmácsolva a szereplők szavait (függő beszéd).

27/6

Az előzőekben kifejtett mondatokat rövidítve is elmondhatjuk, ezt rögzítjük a táblázatban. Ide kapcsolódik a munkafüzet 11–12. feladata is.

I mass media 2

Az előző oldalpárhoz hasonló felépítésben az olaszországi nyomtatott média termékeit ismerhetik meg a tanulók, mondhatják el személyes tapasztalataikat és véleményüket.

A feladatok változatosak: statisztikai elemzés (első feladat), rovatok címe és az újság nevének párosítása (második feladat), újságcikk részletéhez annak címének megtalálása (harmadik feladat), személyes vélemény kialakításához szükséges más vélemények megismerése (negyedik feladat). Hallásértés fejlesztése (hetedik feladat). Kiegészítésre elmélyítésre alkalmasak a 4., 6., 8. és 9. feladat.

A munkafüzet 9–10. feladata színesíti a reklámról tanultakat.

Comunicare con successo

30/1

Bevezetésként nézzük meg a következő videót: http://youtu.be/AJ_2ThVwOEA.

Néhány kérdéssel irányíthatjuk a megértést. Gyűjtsük össze az 5 fő tanácsot.

Ezután egyénileg olvassassuk el a tankönyvi szöveget, és töltsük ki a kérdőívet, majd páros munkával ellenőrizzék egymást a tanulók. Ha nincs kérdés, a csoportban összegezzük az ismereteket, majd oldjuk meg a 3., alkalmazásra szánt feladatot. Ha marad időnk a képekhez és mondatokhoz szerkesszünk egy-egy hosszabb párbeszédet is.

31/4

A múlt idejű bevezetésű függő beszéd bemutatását olvasással, aláhúzással és a táblázat kitöltésével tudatosítsuk. A táblázatban kiemeltük a leglényegesebb változásokat.

Hívjuk fel a gyerekek figyelmét (a korábban hiányzókat mindenképpen) a munkafüzet végén található nyelvtani összefoglalóra. Ezt elsősorban otthoni feladatként készítettük, de ha szükséges, az órán is érdemes segítségével megszerezni az ismereteket.

Az ötödik feladatban példák alapján jutunk el az irányított alkalmazás szintjére.

A munkafüzet 12–13. feladat további gyakorlásra ad alkalmat.

Notizie

Az ismétlő oldalon az írott sajtóból válogattunk cikkeket és témákat a címmel történő párosításhoz az első feladatban.

A második feladatban statisztikai adatokat interpretálunk élő beszédben, majd a harmadik feladat a hallásértést fejleszti.

Adjunk teret a tanulók szorgalmi feladatainak bemutatására, a negyedik feladat alapján. Ezeket érdemes a téma első óráján megjelölni.

Linguaggi speciali

A második összefoglaló órán játékos témákon keresztül a színek és a virágok nyelvezete kerül megbeszélésre. A hipotézisek felállítását után párban beszéljék meg a tanulók a szerintük jó válaszokat, majd ellenőrizték azt a tankönyv segítségével.

A negyedik feladat is kiadható szorgalmiként egy-egy tehetségesebb tanulónak, ily módon átismétljük a teljes fejezet anyagát.

Ha marad még néhány óránk, érdekes kiegészítést kínál a munkafüzet 1–4. feladata. Ez lehet a teljes téma bevezetéseként az első óra is, hiszen a legközelebből érinti a tanulókat, és valóban hozzá tudnak szólni a témához.

A 14. feladat a nyelvtanulás fontosságáról szól.

Az *Ascolto* és *Ripetizione* oldalak pedig nemcsak a régebben tanult nyelvtan ismétlésére kiválóak, hanem fontos új információval is bővítik a kommunikáció témakörét (SMS, Az olasz nyelv születése.)

Tappa 3 „Made in Italy”

Eddigi tanulmányaink során már számos olasz termékkel, műalkotással ismerkedtünk meg. A fejezetben ezeket újracsoportosítjuk, kiegészítjük. Felmerül a túlzó és pazarló fogyasztás témája, ezzel párhuzamosan a takarékoskodás kérdése is.

Foglalkozunk néhány, a világban ismert és elismert magyar termék, illetve híres feltaláló, művész bemutatásával is.

35/1

A fényképek segítségével, csoportokban gyűjtsék össze a tanulók ötleteiket (*brainstorming*), milyen témakörökben lehet kiemelkedő olasz termékekről és műalkotásokról beszélni. Ez a rövid csoportmunka aztán hosszabb időre is egybekötheti a csapat tagjait, a fejezet más feladatainál, szorgalmi feladatok elkészítésénél, esetleg projektmunka kapcsán is.

A második feladatban a minőségi garancia fogalmát ismerjük meg egy szelektív hallásértési feladat kapcsán.

A negyedik feladat kapcsán a már tanult szuvenírek segítségével rögtönözhetnek párbeszédet a tanulók.

La buona tavola

36/1

A feladat célja az eddig tanult élelmiszerek, élelmiszercsoportok átisméltése, a hallásértés fejlesztésével. Ha úgy látjuk, hogy sokat felejtettek a tanulók, akkor illusztráljuk ezt az órát a *Giro 2.* kötetének 5. *tappájában* található élelmiszerpiramissal.

36/2

Megismerünk néhány olasz gasztronómiai specialitást : *bresaola*, *speck*, *gorgonzola* stb. A neveket és a leírásokat kell párosítani. Célszerű ezt kizárásos alapon végezni.

36/3

Vásárlással kapcsolatos szituációk felelevenítése a feladatunk. Kössük hozzá az óra eleji lexikai bevezetés során említett termékeket is.

36/4

Egy fórum üzenetváltás során az étel elkészítési módja is szóba kerül. Házi feladatnak adhatunk egy hasonlót, valamelyik a *Giro 2*-ben szereplő ételek elkészítésével kapcsolatban.

Isméltésre kerülnek a hozzávalók, és a legegyszerűbb elkészítési fogások (igék).

Ez a szöveg egyben a *congiuntivo* megjelenése tanulmányaink során. Mint a megoldott feladat bizonyítja, ez az új fogalom nem jelent megértési akadályt.

37/5

A táblázat segít az új nyelvtani anyag rendszerezésében. A *congiuntivo presentét* összevetjük az *indicativo presentével*. felhívjuk a figyelmet az egybeeső három alakra (amit pedig ismerünk a magázó felszólításból), valamint a többes szám első személy ragjának azonosságára. A többes szám második személyben ügyelnünk kell az -i betoldásra. A többes szám harmadik személyt pedig leírhatjuk a T/3= E/3+no képlettel.

Külön ügyeljünk a *congiuntivót* kívánó szavak, kifejezések összegyűjtésére. Ezt a füzetbe írjuk, helyet hagyva a későbbiekben előforduló alakoknak. Címnek adhatjuk: *Congiuntivo* hívószavak (kifejezések).

Nem szükséges sok elméleti ismeretet előre elmondanunk a tanulóknak, célszerűbbnek tartjuk, ha az irányított alkalmazás után rögzítünk, így sokkal könnyebb a diákoknak. Arra is felhívjuk a figyelmet, hogy az aktív használat meghaladja a tankönyv célkitűzéseit, illetve az érettségi középszintjét is.

37/6

A megadott *congiuntivo* alakokat kell elhelyezni a főzési útmutató szövegébe, mivel nem kérjük a *congiuntivo* aktív használatát.

37/7

Ez a feladat példázza, hogy a magázó felszólítás és a kötőmód jelen ideje megegyezik. Ha ez inkább megzavarná a tanulókat, akkor ezt a feladatot hagyjuk ki. Ha erős csoportunk van, akkor viszont kitérhetünk a rendhagyó képzésű magázó felszólításra is.

A nyolcadik és kilencedik feladat lezárja a téma tárgyalását.

„Dolce vita”

Az első oldalon valóban édességekkel, a másodikon a filmmel foglalkozunk.

38/1

A *congiuntivo passato* prezentálásához egy rövid üzenetet választottunk. A két példa elég a *passato prossimoval* történő egybevetésre. Ennek magabiztos tudását most jól kamatoztathatják a tanulók, és könnyen megérthetik az új igeidő szerkezetét. Itt is azonban a felismerés a követelmény.

38/2–3

A *congiuntivo* gyakorlása során az ügyesebb tanulók el is sajátítják a leggyakoribb alakokat. A Nutelláról szóló részt színesíthetjük egy YouTube-ról letöltött reklámmal vagy színes fotóval. Érdeemes a termékismertetőt is átfutni a tanulókkal. Segít a tudatos vásárlóvá nevelésben.

38/4

A csillagos feladatot differenciált feladatként adhatjuk, míg a gyengébbek az előző feladat szöveggönyves változatát olvashatják el a munkafüzetben.

39/5-8

Az olasz filmművészet kiemelkedő egyéniségei jelennek meg ezen az oldalon. Ha van lehetőségünk válasszunk ki egy rövidebb részletet a három film valamelyikéből (*Il padrino*, *La vita bella*, *Nuovo cinema paradiso*), illetve olvassuk el a kislexikon megfelelő szócikkét. Óra végén hallás alapján töltsük ki a Benignire vonatkozó táblázatot.

Moda

Az olasz divat megkerülhetetlen, és gyakran változó, tehát frissítendő anyag a fejezet tematikájában. Vonjuk be a tanulókat a legújabb trendek bemutatásába.

40/1–2

Bevezető, bemelegítő beszélgetés után az olasz divat egy hírességével készült interjú a hallásértés feladat. Nem könnyű, ugyanis nem teljes mértékben látják a tanulók az elhangzó szöveget. Első meghallgatást ezért tekinthetjük egy globális értést kívánó feladatnak. A csoportban megbeszéljük, mit értettek meg, és csak ezután tölttetjük ki a szöveget.

40/3

Itt kiemeltük az új nyelvtani bemutató részeket, ezekkel majd a táblázatot is ki tudjuk egészíteni. Lexikai elemként is megtanítható a munkafüzet 7., 14. és 16. feladatában bemutatott módon egy-két *congiuntivo imperfettós* óhaj bevezetése: *Magari avessi...*

40/4

A ruhaneműk ismétlése a tanóra egy könnyebb szakasza. Fontosnak tartjuk a szókincs állandó felmelegítését, ezért, ha a csoportban nagy a felejtés aránya, ne menjünk tovább, amíg az alapszókincs újra nem aktivizálódik. Ehhez segítségül hívhatjuk a *Giro 1/ 98.* és a *Giro 2/ 64-65.* oldalait és a hozzájuk kapcsolódó hanganyagokat. A fejezet nyelvtani anyagát csak a felismerés szintjén kell bemutatnunk és gyakorolnunk, lexikailag azonban fontos elemeket tartalmaz.

41/5

Ez a feladat a szóbeli érettségire készít fel. A felkínált vélemények közül nem nehéz valamelyikkel azonosulni. Ezután kérjük meg a tanulókat, hogy hosszabban is indokolják meg álláspontjukat. Ez utóbbi a füzetbe is kerülhet, s a későbbiekben jól felhasználható, mint egy témakör kidolgozott része.

41/6–7

Az előző órán megismert *congiuntivo imperfettót* a *congiuntivo trapassato* követi, amikor szintén a szerkezet megértése, és felismerése a cél. A kerékpár ábra kitöltése már nem jelent akadályt a tanulóknak. A táblázat kitöltésénél ügyeljünk az egyes számra: csak az első két személy alakja azonos, a harmadik személynek nyissunk új sort a táblázat alatt: *fosse andato/a, avesse comprato, avesse aperto*, ahogyan a legutóbbi a szövegben is szerepel.

41/8

A ruházati témát egy cipővásárlással kapcsolatos szituáció zárja. Korszerűsítsük a feladatot azzal, hogy elektronikus vásárlásról van szó, és írásban kérnek, kapnak információt a tanulók. Előre osszuk ki a szerepeket, ki hirdeti a virtuális piactéren a termékeket, és kik érdeklődnek, illetve vásárolnak. Az E-bay oldalon: <http://www.ebay.it> meg is nézhetünk hasonló termékeket, üzeneteket, levélváltásokat. Ez lehet azonban otthoni feladat is.

A munkafüzet 4–5. feladatai az öltözködéshez köthetően a farmernadrág történetével, és annak olasz vonatkozásaival foglalkoznak.

Personaggi Doc

Híres olasz és magyar személyiségek szerepelnek a következő oldalpáron.

42/1–3

Hallásértés feladat után illusztrációt kell találniuk a tanulóknak a híres személyiségek bemutatására, melynek kapcsán szóba kerül egy-egy történelmi esemény, fizikai jelenség, opera stb. A képek alapján is lehetőség adódhat kisebb kutatómunkára. Ha van lehetőségünk, szervezzük ezt az órát számítógépes terembe. 10–15 perc alatt pármunkában nagyon szép, illusztrált anyagokat készíthetnek a gyerekek.

43/6–9

Az igeidő egyeztetés alapjait a függő beszéd tanításakor már megismerték a tanulók. Most ugyanezen főszabályok szerint rendezhetjük el a *congiuntivóval* bevezetett mondatokat is. A prezentációs szövegek rövidek, beszélt nyelvek. A táblázatok kitöltése elégséges a megfigyeltek rögzítéséhez. Ezeket az ismereteket nem kéri számon az érettségi követelményrendszere. Nyelvvizsgára készülő tanítványainknak azonban segítséget ad, ha rendszerben látják a kötőmód használatát.

Az újonnan felmerülő „hívószavakat”, írjuk a füzetben már korábban megnyitott táblázatba.

A munkafüzet 8. feladatában célszerűnek láttuk három olyan foglalkozáscsoport bemutatását, amelyet az olasz szakemberek világszínvonalon üznek, és képeznek: aranyműves, restaurátor, ipari formatervező.

L'Italia motorizzata

44/1–2

Kooperatív csoportmunkára alkalmas feladatokkal vezetjük be a témát. Az egyik csoport az A, a másik a B szöveget olvassa el, és készít egy rövid összefoglalót. Ezután kialakítanak egy közös véleményt a táblázatok segítségével. Természetesen a füzetükben bővebben ki tudják dolgozni a szempontokat.

A második szakaszban párokat cserélnek, és ismertetik a szöveget is, és a vitára adott válaszokat, érveket.

Egy csoportot ideálisan 4 tanuló alkot. Mind a négyen együttműködnek a szöveg megértésében, majd két-két tanuló foglalkozik a szöveg ismertetésével és a vitával.

Végül úgy cserélnek helyet a tanulók, hogy a négyfős új csoportban mind a négyféle feladatnak ül egy-egy felelőse.

44/3

A csoportmunka után frontálisan rögzítjük a szövegekben bemutatott feltételes mondatok megfelelő kiegészítéseit. Ennél az anyagnál jól fel tudjuk használni azt, amit angolban már tanultak diákjaink. A három esetet ott római számokkal különítik el egymástól, ez a mi munkánkat is egyszerűsíti. A valóságos feltételre már a *Giro 1 6. tappájában* (két jelen idejű mondatrész) és a *Giro 2 7. tappájában* (két jövő idejű mondatrész) is volt alkalmazás, ezt tudatosítjuk az órán.

45/4–5

A Lehetséges és lehetetlen feltétel felismeréséhez rövid, a témát előrevivő autentikus forrásokat választottunk.

45/5–6

Ne ragadjunk le a nyelvtanon, olvassassuk el, vagy adjuk házi feladatnak a 6. feladatot. Adjunk teret a feladat megbeszélésekor a legújabb autós újítások ismertetésének, ha ez a téma érdekli tanítványainkat.

45/7 Szívesen beszélgetnek a feladat által felkínált kérdésről a tanulók. Lehet rövid információcsere, véleménycsere indoklással vagy interjú, összegzéssel, attól függően mennyi idő áll rendelkezésre. Mindenképpen a témához tartozik a feladat, ne ugorjuk át!

Ripasso

Az ismétlő részben tovább aktualizáltuk a témakört, az olasz szempontból nagysikerű Sanghai világkiállítással, illetve itt vonultatjuk fel a magyar vonatkozásokat is. A munkafüzet 11–14 feladatait is oldjuk meg. A következő világkiállításnak Milano ad majd otthont 2015-ben, figyeljük az erről megjelenő aktualitásokat!

46/1

Egy interjú kérdéseit és válaszait kell párosítani, amely feladattípus az érettségiken is gyakran előfordul.

46/2

Hallott szöveg alapján kell feldolgozni a magyar vonatkozású illusztrációkat.

47/3

Nem maradhat ki a fagyalt sem a „*Made in Italy*” köréből! Egy logikai fejtörővel és egy ismétlő nyelvtani gyakorlattal emlékezünk meg az olasz édesipar eme remekéről. A téma miatt is maximálisan számíthatunk a gyerekek részvételére frontális beszélgetés és interjú beillesztése is lehetséges a preferenciák tekintetében.

47/5

Ismét magyaros dolgok következnek a hazai gasztronómia palettájáról. Értékelhetjük ezeket az egészséges táplálkozás szempontjából is, átismételve a *Giro 2. 5. tappáját*. Annál inkább is érdemes kitérnünk erre, mert jelen kötetünkben ez a téma bővebben nem fordul már elő. Az édességek leírásában pedig számos nyelvtani „csemege” található: *gerundio*, passzív fordulatok, *participio passato*, mint jelző stb.

47/6

Az utolsó feladatban a fejezet képei és a kérdések segítségével összefoglaljuk e nagyon gazdag fejezet egyes témaköreit.

Ha marad időnk, a munkafüzet 1–3 feladatai szélesítik vitatémáink ajánlatát a fogyasztási szokásokkal, túlfogyasztással és a takarékoskodás lehetséges céljairól, egy olaszországi felmérés alapján.

Szeretnénk felhívni a figyelmet arra, hogy a munkafüzetben található feladatok szöveghossza ebben az évben jelentősen növekedett. Egyrészt a téma mélyebb tárgyalása érdekében, másrészt azért, mert a tankönyvben a didaktikai sorokba illesztve csak rövidebb megjelenítésre van szükség és lehetőség.

Ezeket a hosszabb-nehezebb feladatokat igyekezzünk órai keretben feldolgozni, házi feladatnak sokszor meghaladná az elvárható mértéket. A munkafüzet *Ascolto* és *Ripetizione* fejezetei további gyakorlásra és kiegészítésre készültek. A *Ripetizione* feladatok bármely órán alkalmasak differenciálásra, amikor a csoport másik része pl. a kislexikon szócikkeit tanulmányozza vagy nehezebb íráskészség feladatot old meg.

Sosta 1 Una giornata a Roma

48/1

A pihentető fejezet, a *Sosta* ismét játékos formában kezdődik, ezúttal (a tankönyv szerkezetéből adódóan) lehet, hogy épp a félév végi ismétlés bevezetéseként.

48/1

A keresztrejtvény megoldásához szükséges a CD szöveg szelektív értése. Kerestessük meg a római séta helyszíneit a mellékelt térképen is!

49/2.

Szintén egy újabb CD-hallgatás következik a táblázat kitöltéséhez, a minta alapján, cselekvésekkel kiegészítve. Az új látnivalókat ismét keressük meg a térképen.

49/3

A feladatban írott szövegből kell a kirándulást követni a térképen és a következő lépésben a fényképeken. Természetesen ezt az órát is illusztrálva képzeltük el, egy Rómáról szóló videóbejátszással.

50/5

Az előző oldalpár fényképei alapján egyet választva vagy kihúzva (melyek egy-egy nevezetes teret ábrázolnak) 5–10 perces csoportmunka vezetheti be az órát. Célszerű ezt a feladatot már előző óra végén kiadni, lehetőséget teremtve az Internet felhasználásának.

50/6

Folytatódik a virtuális római kirándulás egy 300 szavas szövegértési feladattal. A következő részben párokban személyes élménnyé alakítják a tanulók az információkat. Természetesen adjunk teret azoknak a tanulóknak is, akik saját személyes római élményeikről tudnak beszámolni.

51/1

A múzeumok éjszakájával folytatódik a római program. Érdeemes előző órán előkészíteni ezt a feladatot a csoportok kialakításával és otthoni anyaggyűjtéssel a választott múzeumhoz kötve.

51/2

A bevezető feladatban található négyzetes mezőben játszhatnak párokban a tanulók. A cél a már szereplő betűk felhasználása újabb szavakban. Jól használható ehhez a feladathoz az aktív tábla is.

Az előző évekhez képest jelentősen megnőtt az ismétlő fejezet, *Sosta* munkafüzeti anyaga. Célunk az volt, hogy itt kínáljunk kiegészítő anyagot az előző fejezetekhez, azon csoportok számára, amelyek időbeosztása lehetővé teszi, hogy az olasz kultúra egy-egy élményszerű termékét részletesebben megismerjék.

A kiegészítő anyagokat játékos feladatok követik, három oldalon keresztül. Ezek megoldását tartalmazza a munkafüzet, így a tanulók könnyen ellenőrizhetik magukat.

A harmadik, befejező részben található a már megszokott *Prova di controllo*. Ezek szerkezete hasonlít az írásbeli érettségi feladatsorokhoz. Az íráskészség feladat után megosztjuk a tanulókkal az értékelés szempontjait is, ez szintén hasznos információ számukra.

A feladatokhoz megadtuk a javasolt időkeretet, így több órára elosztva is megoldható ez, az önellenőrzésre készült feladatlap. Számonkéréshez válasszunk olyan, már kifutott érettségi feladatokat az Internetről, amelyek témái frissek a tanulóknak, és időben alkalmasak az órai megoldása.

TAPPA 4 LAVORO GIOVANILE

A 4. *tappa* a tartalmi, lexikai ismeretek mellett a névmások kiegészítésével és középszintű összefoglalásával bővíti a nyelvi eszköztárat.

Lavoro estivo

53/1-2.

A bevezető oldal most sem tartalmaz új nyelvtant. A témát az Olaszországban gyakori nyári diákmunkák megismertetésével vezetjük be. Beszéltesük a tanulókat saját vagy ismerőseik, családtagjaik élményeiről – ha vannak – külföldi vagy hazai területen.

53/3-4

A szólások összepárosítása után, azok segítségével összefoglalható a úszómesteri munkakör. Ide köthető, és cédulákra írva kioszthatjuk a *Giro 2. 5 tappájában* található 57/*7-es feladat is.

53/5

A beszédkésztséget fejleszti a gyakorlat, a mellékelt reália alapján párban oldassuk meg. Előtte gyűjtsük össze a beszélgetéshez szükséges szókincset, kérdéseket.

A *lavoro* témakör bevezetéséhez alternatívaként ajánljuk a munkafüzet első feladatát, amely csaknem egész órás időtartamra tervezhető, kiegészítve további feladatokkal: kérdések a szöveghez, igaz-hamis állítások. Ezeket a tanulók is elkészíthetik egymásnak, csoportonként.

Il primo lavoro

A 8 feladatból álló didaktikai sor nyelvtani célja a hangsúlytalan névmások ismétlése, kettős alakjainak bemutatása, használata, valamint a hangsúlytalan névmások helyének rögzítése.

54/1-2

Az első feladat tanácskérés és adás kapcsán tartalmazza a tárgyalt nyelvi jelenséget, a hozzá kapcsolódó első tevékenység azonban ismétlés: az igealakok megadása. Párban gyors ellenőrzés és frontális javítás után a második feladat megoldásához újra kell olvasni a szöveget. A szöveget lehet a csoportban két részre osztani. A tartalom globális értése elégséges, de ha felmerül kérdés, természetesen válaszoljunk rá.

54/3-4

A feladat kiemeli a kettős névmásokat, még csak a felismerés szintjén. A táblázat kitöltésével jutunk el a tudatosításhoz. A táblázatot ne adjuk fel megtanulni a következő órára, majd csak a gyakorlatok elvégzése után kelljen megtanulni, akkor ugyanis sokkal kevesebb idejébe telik majd a tanulóknak. Addig a táblázat segítségével oldják meg a feladatokat, eközben vizuális memóriájuk „működik”.

54/5

Irányított alkalmazás közben néhány kettős névmási alakot sikerül is megjegyezni a tanulóknak.

55/6-7

A következő órán a CD segítségével először globális, majd szelektív és intenzív hallásértési feladatokat oldunk meg. A kiemelt szövegrész segítségével kitöltjük a táblázatot, és „helyükre kerülnek” a névmások. A következő címen: <http://youtu.be/jAiPbKM0hHY> a feladatban szereplő olasz lány meséli el angliai nyári munkával kapcsolatos élményeit. Ha tehetjük, vetítsük le a csoportban, néhány kérdés kíséretében. Biztassuk tanítványainkat az otthoni újranézésre, fülhallgatóval ugyanis sokkal jobban érthetőek ezek a felvételek. Ez azonban nem helyettesíti, csupán hatékonyabbá teszi az órai *ascoltót*.

55/8

A feladat egy időigényes szövegszerkesztés, párban, órán javasoljuk elvégezni, körbe sétálva segíthetünk a tanulóknak. Az ügyesebbeknek egyénileg otthonra is adhatjuk, a többiek kapjanak feladatot a munkafüzet *Ripetizione* részéből.

A munkafüzet 5–7. feladata kapcsolódik a tárgyalt nyelvtani témakörhöz.

Ci siamo conosciuti al lavoro

56/1

Az első feladatban található bevezető szövegeket ismét megoszthatjuk a tanulók között, így már az óra elején adtunk verbális feladatot, azok elmesélésével. Természetesen ezt kiegészítheti egy önálló néma olvasás: második feladat (*lettura rapida*).

56/2-4

A szövegek ismétlik a *passato prossimo* és *imperfetto* használatát is. Ezeket aláhúzással ki is emelhetjük. Természetesen az új nyelvtani jelenségre kell leginkább irányítanunk a tanulók figyelmét a táblázat kitöltésével: harmadik és negyedik feladat.

56/5

Az előző feladatokban megismert szövegben a cselekvő személyét kell megváltoztatni, a függő beszéd gyakorlásaként. Ez a feladattípus többször szerepelt már a középszintű érettségi feladatsorban és nagyon alkalmas a nyelvtani ismertetek összetett alkalmazására.

57/6-7

Szintén komplex készségek fejlesztésére ajánljuk e két egymással összefüggő feladatot. Az *imperfetto* használata itt nem jelenti, hogy a történetben szereplők kapcsolata megszakadt, csupán az elmesélés múlt idejét jelzi. Befejezhetjük ezt a feladatot így: *...e le ho consigliato di...*

57/8

Kezdhethetjük könyv nélkül (becsukatni felesleges) és néhány kérdéssel megtudhatjuk, hogy globálisan mennyit értettek meg az elbeszélésből. A hiányzó kifejezések megértésére szánjunk további két meghallgatást, majd párban ellenőrizzék a megoldásokat. Végül előkészítjük a következő feladatot egy újabb meghallgatással, amely az 5. feladat nehezített változata, itt ugyanis hallás alapján kell harmadik személyben elmesélni a történetet.

Végül párban, egymásnak is mesélhetnek a gyerekek arról, hol ismerkedtek meg egy általuk választott személlyel.

Quale lavoro scegliere

58/1

A nyilatkozó fiatalok mellett a csoportban is végeztessünk „felmérést”, mely szakmák érdeklik tanítványainkat. A <http://www.informagiovani-italia.com/mestieri.htm> honlapon ezek közül jó néhány megtalálható és differenciált formában elolvastathatjuk (esetleg rövidített változatukat).

58/2–3

A határozatlan névmások használatára elég az óra végén kitérni, inkább a pályaválasztás témáját bontsuk ki az óra nagyobb részén.

Aforismi sul lavoro

58/1–2

Az aforizmak is jól bonthatók a csoport készségeinek megfelelően, nem feltétlen kell az első feladat alapján mindenkinek mindegyiket elolvasni, lehet csak az egyik oszlopot, vagy csak egy egymás melletti párt, stb. Célunk a vélemény megformálásának gyakorlása, egyetértés, nem egyet értés és tetszés nem tetszés kifejezése. Néhány jelzöt is kínálunk, amelyek segítségével más dolgokról is tudunk majd véleményt formálni.

A *Giro 2.* kötetében már foglalkoztunk a hangsúlyos névmásokkal: az első feladat megoldása után ismételjük át ezeket, hogy tanulóinknak rendszerezett rálátása legyen a hangsúlytalan és hangsúlyos névmásokra. Rögzítés céljából a füzetbe érdemes néhány példát is beírni.

Szorgalmi feladatként a kiemelt *Lupo Alberto* címszöt ajánljuk, amelynek az Interneten is számos bővítési lehetősége van. Ha feldolgozták, jutalmul, nézzünk bele az Interneten.

Professioni richieste

Tovább bővítjük a munkával kapcsolatos ismereteket, társalgási témákat.

60/1–2

Az első feladatban hallásértést fejlesztünk, ha szükséges többszöri meghallgatással, és a végén párban ellenőrzéssel. Végül a csoportban megbeszéljük, ha volt véleménykülönbség a tanulók között. Ha úgy nyilatkoznak, hogy minden rendben, akkor nem kell feltétlenül minden ténykedésüket leellenőriznünk. A tanítási folyamat e szintjén, és különösen ebben az életkorban már jöt tesz, ha a tanulókat abba is bevonjuk, hogy az órán mi hogyan történjen. (*Volete riascoltare, avete dei dubbi? Possiamo andare avanti? Ci siete? No, allora facciamo così, stb.*)

Ez a tevékenységtípus tovább folytatódik a második feladatban.

60/3–4

Táblázatba kerülnek a vonatkozó névmások, kibővítve a *quale* alakokkal.

A negyedik feladat segíti az összevetést.

61/5

A névmások gyakorlásra készült ez a szövegértést fejlesztő feladat.

61/6–8

Folyamatosan visszatérünk a kommunikációs célt megvalósítására a társalgási feladatokkal.

A munkafüzet részletesen foglalkozik a távmunkával, ha az óra keretei megengedik, itt javasoljuk beépítését: 8., 9., 10., 11. feladatok.

Un libro per i giovani

62/1–2

Kicsit frissítjük a munka témáját azzal, hogy olyan képregényről hallunk összefoglalót és véleményeket, amely egy fiatal fiú nyári munkához kapcsolódó élményeiről szól. Jól kapcsolódik a történet az iskolához is, ezért tetszeni fog a gyerekeknek, és szívesen kifejtik majd véleményüket a második feladatban.

62/3

A könyvhöz érkezett véleményeket kell rendszerezni. Itt nem kell feltétlenül mindenkinek mindenben egyetértenie, hiszen a különböző véleményeket mi is különbözőképpen értelmezhetjük. Ez már szintén a B1 szinten megvalósítható nagyobb nyelvi szabadság része. Jól fejleszti a beszédkészséget, és jó mintát ad, ha a tanár maga is hangosan elgondolkodik az egyes pontok besorolásáról: *Magari mettiamolo qua, si potrebbe considerare così, voi che ne direste?, se voi lo dite allora va bene...stb.*

63/4

A két névmási részecskével rendelkező igék közül ismerünk meg két gyakori alakot.

63/5

A témát viszi tovább a feladat, ahol a tanulók által jól ismert tanári pályáról tudunk beszélgetést kezdeményezni. A felsorolt foglalkozásokat bővíthetjük, felhasználva a *Giro 2* 44. oldalán található illusztrációkat, fénymásolva, kis kártyákra vágva, amiből húzhatnak egyet-egyét a tanulók/tanulópárok.

63/ 6–7

A hatodik és hetedik feladat igazi csemege: *La Linea* (Menő Manó) megjelenésével ismét a szorgalmi feladatok sora indítható el, vagy egy egész projektmunka is. A munkafüzet is társul ehhez a 16. feladattal. Feltétlenül nézzünk meg egyet-egyét ezekből a *YouTube*-on is megtalálható rövid filmekből. Néha elcsíphető egy-egy milánói kiejtésű morgolódás is.

Offerte di lavoro (Ripasso)

64/1–4

A munkába állás előtti teendőket ismerjük meg, a keresés, jelentkezés lépéseit. Az európai CV kitöltéséhez már rendelkezünk elegendő ismerettel, mint ahogyan irányított formában egy motivációs levelet is ki tudnak egészíteni tanítványaink.

Itt szakítunk időt a hivatalos levelezés néhány kifejezésének megismertetésére is.

A munkafüzet 18. feladata egészíti ki ezt a szakaszt. A 18. feladat kapcsán gyűjtjük össze, mely foglalkozások érintettek a beszámoló alapján, majd a 19. írásbeli feladatban hasonló szempontok szerint értékeljenek a tanulók egy valós vagy elképzelt utazást.

A névmásokhoz is kapcsolódnak kiegészítő feladatok: 20., 23., 24., 25.

Kiegészítésként ajánljuk a férfi-női szerepek és különleges foglalkozások tárgyalását a munkafüzet 2., 3., 4., 12., 19. feladata alapján.

Egész órás hallásértés fejlesztésre szolgáló feladatsor található a munkafüzet *Ascolto* oldalán, ahol követtük a *tappa* témaköreit.

A munkafüzet *Ripetizione* oldala a síelés kapcsán olyan szókinccset elevenít fel, amely aktuális lehet diákjaink számára egy téli sí kirándulás kapcsán, egyben a korábban tanult nyelvtan frissen tartását is szolgálja. Egybefüggő hosszabb szöveggént meghaladja az ideális házi feladat mennyiségét, ezért egész órára ajánljuk feldolgozását.

Tappa 5 Studi

Ebben a *tappában* a középiskola utáni tanulási lehetőségekkel foglalkozunk, külföldi tapasztalatokról és élményekről hallgatunk és olvasunk beszámolókat, statisztikát és ismeretterjesztő szövegeket.

Befejezzük a második kötetben megkezdett tanulmányokat a hasonlító szerkezetekkel kapcsolatban. Koncentrikusan bővítjük ismereteinket az iskola, napirend, lakóhely, városok és életmód témakörökben, miközben Olaszországról is sok újat tudunk meg.

Un anno scolastico all'estero

67/1–3

A bevezetőben a Magyarországon is ismert *EF*, középiskolásokat érintő diákcsereprogram bemutatását tartottuk tartalmilag célszerűnek. A három egymást követő feladat megoldásával számos hasznos ismeret birtokába kerülnek tanítványaink.

Ezen az órán még gyakorolhatunk, korrigálhatunk nyelvtanból a névmásokkal kapcsolatosan is, hiszen szokásunk szerint az új anyag csak az első oldalpáron jelenik meg.

Città universitarie

68/1

Az európai egyetemi városokról levelező diákok írásaiban figyeljük meg, majd gyűjtjük ki a hasonlítással foglalkozó részeket.

68/2–3

A második feladatban egy verbális intermezzo keretében saját tapasztalatainkról beszélhetnek először segítségével, majd önállóan, párokban a tanulók. Felhasználhatjuk a friss statisztikákat is Magyarország legnépszerűbb egyetemeiről. Szintén megjelenik magyar vonatkozás a harmadik feladatban is.

Ha a tanulók nyelvi készsége lehetővé teszi, ne sajnáljuk az időt a téma tárgyalására, mivel itt kiscsoportban jobban meg lehet beszélni a korosztályt érintő kérdéseket, mint esetlegesen az osztályfőnöki órákon, ahol a létszám ezt szinte lehetetlenné teszi.

69/5–6

A hasonlítás önálló alkalmazását kívánja a feladat. A képek kapcsán „elkalandozhatunk” az illusztrált városokba, ha kevés az idő, elég, ha felismerik ezeket a gyerekek.

69/7

A hetedik feladat rögzíti az új ismereteket, rendszerbe foglalja a három év során megismert nyelvi formákat. A hasonlítást tovább gyakorolhatjuk a munkafüzet 12. és 13. feladatának megoldásával. A munkafüzet 14. feladata alkalmas csoportmunkára. Egy-egy program bemutatása egy-egy csoport feladata, majd a csoport értékeli ezeket. (Pl. az idej vagy eddigi kirándulások, más osztályprogramok.)

Affitti

Az egyetemisták által bérelt szobák, lakások kapcsán ismét átismétlünk egy fontos témakört. Utaljunk a *Giro 1* és a *Giro 2.* harmadik *tappáira*, esetleg választhatunk egy *ascoltót* a második kötetből, pl. a 14. számút. Az előző tanévek hangfelvételei jó bemelegítő feladatok, könnyen érthetők már, és jól, gyorsan felelevenítik a szókincset.

70/1

A párizsi diákalbérlet bemutatása szövegértési feladat, egyénileg oldják meg a tanulók, párban ellenőrzik.

70/2

A 2. feladatban a rendhagyó fokozású melléknevek első felével, az 5. feladatban pedig a második felével foglalkozunk, különböző szövegértési feladatokon át.

70/3

Beszédfeladatban alkalmazzuk az előző feladat szókincset.

70/4

A *lettura differenziata* során valós információhiány alakul ki a két partner között: szerencsés esetben észreveszik a két levél közötti összefüggést, vagyis elgondolkodnak, eldöntik, hogy elfogadnák-e Giorgia ajánlatát, és miért?

71/5

Most nem a táblázatot kell kitölteni a szöveg segítségével, hanem a táblázatban már rendezett alakokat kell jó helyre illeszteni a szövegben. Ide kapcsolódik a munkafüzet 17. feladata.

71/6

A tankönyv hetedik feladata interpretálás, tehát nem szó szerinti fordítást kérünk, hanem a lényeg összefoglalását olaszul. Ez nagyon életszerű helyzet, tartalma pedig bővíti a tanulók hazai ismereteit is.

Érdekes kiegészítést kínál a magyar és olasz iskolarendszer összehasonlításával a munkafüzet 8. és 9. feladata, amely az emelt szintű érettségi egyik témája.

Vita da studente

72/1

Az első, szövegértési feladat szókincse felkészíti a tanulókat arra, hogy olaszországi környezetben is jártasak legyenek, a témakörben: egy nyári tanfolyam, ösztöndíj kapcsán: információkérés és adás.

72/2

A módhatározók képzsét fedeztetjük fel, a már ismert szöveg segítségével.

73/ 4–6

A három feladat olyan sort alkot, amelyben készségeket fejlesztünk: hallásértés, beszédkészség és nyelvhelyesség. Az ötödik feladat melletti fotó bemutatása is párban megoldható feladat. Még jobb, ha a diákok saját osztálykirándulásai, eseményei kerülnek bemutatásra, saját fotóik alapján.

73/7

A szóképzés lehetőségeit a módhatározó szók alkotásával bővítjük a táblázat alapján.

Borsisti in Italia

74/1

A téma bevezetéseként a két, *Erasmus* programban részt vevő diák bejegyzését olvastassuk el némán, megosztva a padtársakat, az A és B szöveg szerint. Következő lépésként egymásnak elmesélik az olvasottakat. A szövegek alaposabb feldolgozását (az ismeretlen szavakra vonatkozó kérdések tisztázása után) adhatjuk házi feladatnak, a második feladattal, ahol csupán a *tanto* szó használatára kell figyelniük a tanulóknak.

74/3–4

A Római Magyar Akadémia bemutatása Ordasi Zsuzsa (jelenleg a Veszprémi Pannon Egyetem Színháztörténeti Tanszékének docense) tollából, aki nemcsak az intézmény és az épület szerepére hívja fel a figyelmet, hanem pozitív példát mutat az olasz tanulmányok pályát meghatározó szerepére.

A negyedik feladat ismét megmozgatja a diákok fantáziáját, a feltételes gondolatok kifejezésével.

75/5–8

Az ötödik feladat a nyolcadik feladatig egybefüggő didaktikai sor. Szövegértéssel, kiegészítéssel kezdődik, majd egy lexikai feladat után kommunikáció következik. Végül fantáziát igénylő szövegalkotás következik. Elsősorban szóban ajánljuk, de a feltételes mód rögzítése céljából egy-két mondatnál is írathatjuk a választ.

Itt szeretnénk utalni arra, hogy amikor a feltételes mód először került bemutatásra (*Giro 2 8. tappa*) miért nem szerepeltek a munkafüzetben egy-egy mondatból álló drill feladatok. Első lépésként akkor a felismerést céloztuk meg az új nyelvtani jelenség megismerésében. A további fejezetekben és most a harmadik kötetben már sokadik alkalommal tudunk olyan kommunikációs szituációt kínálni, ahol a feltételes mód segítségével valós közlési szándékaikat valósítják meg a tanulók. Amikor eljutunk az alkalmazás szintjére, akkor követeljük a ragozás paradigmás ismeretét.

Tartalmilag is érdekes a fiatal művész, Oravecz Tímea bemutatása. Alkotásain keresztül is láthatjuk a két kultúra egy találkozási pontját. Ezen kívül a műalkotás nagyon ötletes társalgási feladattal egészül ki. (6. feladat)

A sort a nyolcadik gyakorlat a már ismertetett interpretálási feladattal zárja.

Borsisti in Ungheria

Az előző gondolatsor megfordítása következik ezen az oldalon: hazánkban tanuló, dolgozó olaszok vallanak élményeikről, munkájukról, életükről.

76/1–2

A feladat szövegértés mellé helyezi a módhatározók használatát, a *Leonardo* program megismertetésével (az *elementi di civiltà* fejezetben tudhatunk meg többet róla).

76/3

A lexikai tárat bővítjük a *poco bello* típusú kifejezésekkel. Gyakori kommunikációs eszköz az élőbeszédben.

77/4

Egy interjú kérdéseit és válaszait kell párosítani. Ez a feladattípus nem ritka az érettségi szövegértési feladatai között sem. Információt ad egy magyarországi egyetemről, és bemutat egy Magyarországon élő, alkotó olasz kultúrát terjesztő fiatal embert, aki az Olasz Intézet filmklubjának vezetője.

A szöveg feldolgozása után egy szerepjáték keretében folytatódik az interjú. Előzetesen a kérdéseket kell a diákoknak egyénileg megalkotni, majd társaikat „meginterjúvolni”.

Ripasso

78/1

Az egész oldalas első feladat egy kooperatív csoportmunka megszervezésére készült. Természetesen hagyományos órakeretben is megoldható differenciált munkában. Szándékunk azonban a diákok alaposabb megmozgatása volt. Valamilyen párválasztós játékkal hármas csoportokat szervezünk. Ez lehet véletlenszerű, vagy irányított, kártyák, képek segítségével. Használjuk pl. Oravec Tímea különböző műalkotásainak fénymásolt képeit montázsfeladatnak a hármasok kialakítására.

Háromfős csoportjaink legyenek, ne az egész csoportot osszuk háromfelé, mert nagyobb létszámú csoportoknál nem tud minden tanuló aktívan részt venni a feladatok megoldásában. Így egy-egy témán két-két csapat is dolgozik, ami a végén, a feladatok ismertetésénél, emeli annak színvonalát, hiszen kiegészítik majd egymást.

Az egyes csoportokban munkamegosztást is feltételezünk: például a *B* feladatban valaki ismerteti a fotópályázatot, valaki elmondja miért vett részt a csapat a fotóversenyen, és a harmadik tag bemutat egy fényképet, amit a pályázatra küldtek. Ez lehet a tankönyv egy általuk választott fotója, vagy egy saját fotó, vagy saját gyűjtésű fotó, ha a csoportmunkát az előző órán előkészítjük. Hasonlóképpen tudnak együttműködni az *A* és *C* csoport tagjai is, saját fantáziájukat is bevetve. Ha ez a kis projekt nem egy órán indul és záródik le, nagyobb teret kap a tanulói kreativitás.

További feladatok az *A* csapatnak a tankönyvben megadottak mellé: mutassátok be az új barátaitokat, és a kollégiumi szobátokat. Mutassátok be röviden *Trento* városát is.

A *C* csapatnak: Osszátok be egymás között a napi programot, és számoljatok be egy-kettőről. Mutassátok be röviden *Ferrará*t is!

79/2–4

A *ripasso* második részében egy feladatcsokor készült Perugia egyik nevezetessége, a csokoládéfesztivál megismerésére. Itt is kiegészíthetjük az órát a város nevezetességeivel, az egészséges életmóddal, a *perugiai* egyetem külföldieknek szóló kurzusaival stb. A szöveg kiegészítésének egy megoldását CD-en is kínáljuk, hiszen az élménybeszámoló gyakran hallott szövegként jut el hozzánk. Fejlesszük tehát az olvasási és értési készséget is. A tanulás harmadik évében szükség van az olvasás felelevenítésére, nem ritka, hogy néhány tanuló már elfelejtette az olasz kiejtés egyes szabályait, olvasása megakad a nehezebb hangkapcsolatoknál vagy a számoknál. Ezekre bőven van példa a szövegben.

A negyedik feladat kedves beszédtema lesz a gyerekek között.

79/5

A fejezet utolsó feladata ismét előre küldi a tanulókat a bevezető képhez, mintegy újra keretbe foglalva a *tappában* megtanultakat. A négy kép alkalmas egy összefüggő történet kialakítására, akár szóban, akár írásban is. Érdemes az írásban készült feladatokat lapra

készíttetni, a típushibákat kigyűjteni, mert így nyerünk képet a diákok íráskészségének hiányosságairól, és így szervezhetjük meg a fejezet lezárásaként a korrekciós szakaszt.

A munkafüzet következő feladatai egy-egy célzott készség fejlesztésére szolgálnak: 7. feladat: a civilizációs ismeretek bővítése az olasz Nobel-díjasokkal; 15. feladat: vitára, érvelésre alkalmas kommunikációs készséget fejlesztő feladat; 16. feladat: érettségi szóbeli téma előkészítésére alkalmas feladat; 18. feladat: szépirodalmi részlet, olvasmány.

Az *ascolto* rész szintén egy egész óra törzsét alkothatja.

TAPPA 6 Generazioni

A társadalmi ismeretek bővítése kapcsán megismerkedünk az olaszországi népesség számának alakulásával, a családok szerkezetével, és összetételének változásával, a különböző korosztályok életmódjával. A szövegek felvonultatják az eddig megismert nyelvtani jelenségeket, alkalmas adnak ezek gyakorlására. Fókuszpontban a képzett szavak állnak. A teljesség igénye nélkül, csak a leggyakoribb esetekkel foglalkozunk.

Generazioni

81/1–2

A téma bevezetése az előző évek tanulmányaira épít, feleleveníti a család témakör szavait és kifejezéseit, és a hallásértést fejlesztik.

81/3

Szövegértési feladattal bővül a téma, s így az előző feladat kikerekedik a válaszokkal is. Ha van a gyerekeknek személyes véleménye, természetesen azt is hallgassuk meg.

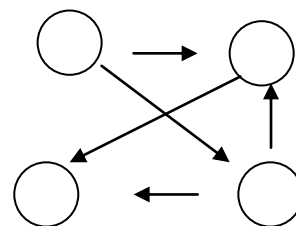
81/4

Ebben a kommunikációs gyakorlatban a többgenerációs együttélés előnyeit és hátrányait gyűjthetjük össze, frontálisan, interjú formájában, véletlenszerűen választott párokban, vagy az azonos véleményen lévők egy csoportba szervezésével. Erre feltétlenül szánjunk 10–15 percet.

La famiglia cambia

82/1-4

Az első négy feladat alkalmas egy kooperatív csoportmunka megszervezésére, melyet a harmadik kötetben már ismertetett módon valósíthatunk meg. Négyfős csoportba szervezzük a tanulókat. A csoport az egyik szereplő szövegét közösen elolvassa, pl. *Antonio*. Összefoglalja, és kitölti a lapon szereplő táblázat megfelelő sorát. A második csapat ugyanezt teszi *Berta* példáján.

Nomi	Opinioni
Antonio	
Berta	
Carlo	
Daniela	

Ha a csoportok elkészültek, akkor átülnek egy új asztalhoz, oly módon, hogy az új négyes csoportban minden csoportban lesz egy *Antonio* egy *Berta* stb. Ily módon egy tanulóhoz három másik tanulótól szerzett információ jut. Az eredeti csoportba visszaülve aztán összeadódnak a különböző szinten megértett információk.

Szorosan kötődik ide a következő három feladat, amit szintén együtt oldhatnak meg a tanulók. Különösen sikeres ez a tevékenység, ha a kooperáció nyelve is az olasz lesz, tehát az egymás közötti megbeszélésben sem szólalnak meg magyarul. (Segítsük ezt azzal, hogy mindig ajánlunk alkalmazható szófordulatokat: *secondo me, non hai ragione, tu cosa hai scritto?, lo stesso, io non ho capito, chiediamlo alla professoressa!*, stb.) Végül az egész csoportban történő frontális megbeszéléssel közkinccsé válik a sok-sok információ.

A szöveg feldolgozása egyéenként házi feladat lehet, amennyiben az ismeretlen szavakat tisztáztuk az órán.

Természetesen a tankönyvi instrukciónak megfelelően, egyszerűen párokban is megszervezhető a feladatok megoldása. Tankönyvünkben a kooperatív csoportmunkák páros feladatként szerepelnek, mert ebben a formában sokkal rövidebbek és érthetőbbek az utasítások, míg a csoportba szervezés hosszás magyarázatot igényel, amire itt, a tanári útmutatóban van lehetőség.

83/5

Egy interjú válaszainak segítségével kell a mondatokat kiegészíteni. Többször hallgassuk meg a szöveget, ellenőrizzék párokban a megoldásokat, természetesen olaszul megvitatta azokat. Ha szükséges, frontálisan adjuk meg a hiányzó válaszokat.

83/6

Egy statisztikai leírásból kell a megfelelő szinonimákat kigyűjteni. Adhatjuk differenciált feladatként ezt, míg a gyengébb tanulók a munkafüzet *Ripetizione* oldalán oldanak meg feladatokat.

La generazione dei nonni

84/1

Ez a feladat szintén megosztható a diákok között. Érdemes egybevetni a munkafüzet 21. feladatával. Az egyes mondatokat egy-egy cédulára fénymásolhatjuk, és csomagolópapírra ragasztják a megfelelő témához tartozó mondatokat.

Néhány civilizációs elemmel is bővül ismeretünk (pl *Carosello, Carabinieri* az *Elementi di civiltà* fejezetben).

85/2

A téma feldolgozása után a tankönyv példamondatait prezentálják a kötőszavakat, melyeket táblázat segítségével csoportosítunk.

85/3

A múlt és jelen összehasonlítását jelképezi a táblázat. A füzetben részletesebben is ki tudjuk fejteni ezt a témát.

85/4

A kötőszavak gyakorlására készült a feladat, ahol a mondatok elejét az első feladat alapján az ügyesebbek emlékezetből, a többség kikeresve tudja megoldani.

85/5

Az ötödik feladat illusztrálja a szöveget és feladatként a képek címét kell megtalálni. Szépen kiegészíthetjük ezt a rész az Internet képeivel, dalokkal, filmrészletekkel a 60-as évekből.

Cosa preoccupa i giovani?

Visszatérünk a jelenhez: a mai fiatalokat érintő problémák megismerése és lehetséges válaszok keresése a kommunikációs cél.

86/1

Tanórán érdekesebb egy-egy részt megosztva olvastatni és elmondani a társaknak a tartalmát, mint az egész szöveget mindenkivel, vagy akár frontálisan felváltva olvastatni. Az azonos szövegen dolgozó tanulók páronként ellenőrzik, hogy helyesen választották-e meg a témákat és a kérdéseket. Így ez a hosszú szöveg egy tanulóra nézve lerövidül, viszont megnövekszik a kommunikáció szükségessége.

86/2–4

Az előző szövegek értését teszik próbára a feladatok. Válaszolás előtt néma olvasással érdemes a szövegeket átfutni. Természetesen, ha a tanulók kívánják, akkor részletesen is dolgozzuk fel a szöveget.

86/5

A szóképzés gyakorlásaképpen töltsük ki a táblázatot. A gyerekek is fognak tudni mondani további példákat eddigi tapasztalataikból.

86/6

Külön is készítettünk feladatot a *Bullismo* jelenségére. A hallásértés feladat után, vitassuk meg a jelenséget.

86/7–9

A fiatalokat érintő gondok közül a munkalehetőségek szűkössége kerül terítékre. Elbeszélésből interjúvá alakítás a feladat, amely folytatódik a további kettőben is.

In cerca di felicità

88/1–2

Az előző oldalon bevezetett munkaformát fejleszti tovább az első feladat, majd a második aktualizálja a szöveget. A tanulók saját véleményére kíváncsi, amelyet aztán párban, vagy a párokat többször váltva osztatnak meg egymással. Ilyenkor ne csak frontális módon kérdezzük meg a tanulók véleményét, egymásnak ugyanis sokkal szívesebben mondják el azt, mint plénum előtt a „tanárnak”.

89/3

Ez alkalommal nem a címet, nem a kérdést, hanem a konklúziót kell a szövegekhez megtalálni, annak globális értése során. A szövegeket olyan mélységig dolgozzuk fel, ahogy időnk és a gyerekek érdeklődése indokolja. Ezután töltsük ki a táblázatot, és lezárásként térjünk vissza a nyitó oldal képeihez.

Tempo libero delle generazioni

90/1–2

A feladat igencsak megosztja majd a tanulók figyelmét. Többszöri meghallgatással lehetünk eredményesek: első lépésben találjuk meg, a szóban forgó könyveket, lehetőleg hallás alapján. Segítsünk a kulcsszavak „kihallásában”. Ne várjuk el egyéni teljesítménynek, elég, ha a csoport együttesen megoldja ezt a részt. A szövegek is nehezek, amelyek a könyveket bemutatják: globális értésük elégséges, mert a feladat megoldásához elvezet.

91/3

A táblázat kitöltésével a szóképzést tudatosítjuk és gyakoroljuk.

91/4–5

A kommunikációs feladatokkal feloldódik és aktualizálódik a téma, mellyel a szabad idő hasznos eltöltésére szerettünk volna pozitív példákat kínálni, s egyben az ajándékozás témáját ismétlik.

91/6

A hatodik feladatban már ismert helyzetet elevenítünk fel: a kiválasztott könyv megvásárlásával gyakoroljuk a vásárlási szituációt.

91/7–9

A tanulók általános műveltségét is próbára teszik a feladatok, első lépésben azonban az adatok megértése és beírása a feladat. A számok gyakoroltatása valószínű indokolt lesz.

Il mondo delle generazioni future (Ripasso)

A második kötetben bevezetett ökológiai kérdéseket bővítjük lezárásként. Célunk a környezettudatos magatartásformák elfogadása és megerősítése. Újraismételjük a lakás és lakókörnyezet témáját, mint a jövő generáció életminőségének egyik fontos meghatározó elemét.

92/1

A kiegészítő feladat alkalmazkodik az érettségi feladattípusához, mivel a megadott szavak száma több, mint a rendelkezésre álló üres helyek.

92/2

A környezettudatos felhasználó szokásait kell rendezni a *mit tesz?*, és *mit nem tesz?* szempontok szerint.

92/3–5

Nyelvtani gyakorlásként is, tanácsokba foglaljuk az előbb átvizsgált tennivalókat.

93/6

Az energiafelhasználás megosztásáról szól a feladat. Összehasonlíthatjuk ezt az éppen aktuális magyarországi helyzettel is.

Tartalmilag ismét olyan információkhoz jutnak a gyerekek, amelyeket anyanyelvükön sem feltétlenül ismertek eddig, és más tantárgyi keretekben sem fordult elő a téma ilyen alapossággal. A harmadik év végén megvalósul az idegennyelv-tanulás egyik legfontosabb célja: új ismereteket szerezni.

93/8–9

A feladatsort egy ökológiai ház bemutatása zárja, szintén újszerű információkkal és kreatív feladatokkal. A feladatsor végén megismerkedünk a szóképzés további eseteivel.

SOSTA 2 Mini-vacanza in famiglia

Egy kisebb projektmunkát kínál a második összefoglaló, amely lezárja az olasz nyelv tanulásának harmadik szakaszát, egy toszkánai út megtervezésével.

A projekt minimálisan három tanítási órát igényel, és otthoni együttműködést is támogat. Ez a mai informatikai háttér mellett könnyen megoldható a tanulóknak.

A játék csoportokban zajlik: a társak kiválasztását a diákokra bízuk, vagy meghatározott céllal befolyásoljuk. Jó, ha ez az előző óra végén megtörténik.

Első óra

A projekt célja egy néhány napos családi körben megvalósuló ajándékutazás megtervezése Olaszországba.

A 94. oldalon lévő tábla alapján választhatnak a csapatok, melyik színt gyűjtik. Így különböztettük meg a négy útvonalat. Minden dobás alkalmával két alternatíva közül kell választani, a gyűjtött színnek megfelelően. Ez interakcióba hozza a tanulókat, gyorsan kell dönteniük, mit válasszanak. Az ehhez szükséges néhány alapszót, még ha ismertek is, érdemes a táblára írni, ez segíti a gördülékenységet és az olasz nyelvűséget.

A 95. oldal térképén láthatjuk az útvonalak helyszínét. Itt berajzolható a saját útvonal, majd a prezentáció alkalmával a többi csoporté is.

Második óra

A 96. oldal feladatai alapján a csoportok egy rokonokból álló csapatot alkotnak: összeállítanak egy programsort az útvonalnak megfelelően. (A családi szerepek lehetőséget adnak a generációk vakációval kapcsolatos eltérő szokásainak és igényeinek bemutatására. Míg a fiatalok kerékpároznak, a nagyszülők sétálnak a fenyvesben vagy beülnek egy bárba stb.) A csapatok a szövegek feldolgozásával jutnak a szókincs és szófordulatok birtokába. Az új elemek száma nem sok, a szövegek célja az, hogy a kevésbé ügyes vagy kreatív tanulók is tudjanak nyelvi eszközöket meríteni a feladatokhoz.

Harmadik óra

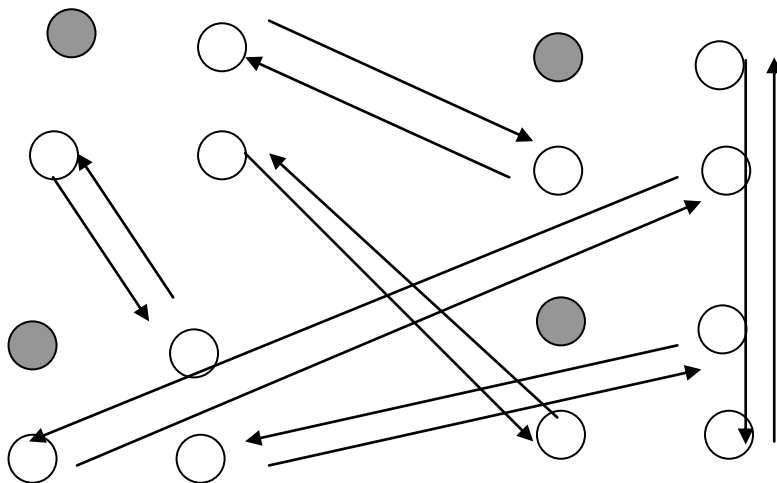
A negyedik feladat megadja a kiselőadások vázát. A feladatok indításánál, még az első órán javasoljuk, hogy a csapatok osszák tovább a feladatot az ABC és további saját pontok alapján. Az a szerencsés, ha a csoport minden tagja részt vesz a prezentációban, a gyengébbek esetleg csak egy-egy fénykép leírásával. Az ügyesek az összekötő szövegek elmondásával, illetve a spontán részek megoldásával.

Vonjuk be a többi csapatot is egymás munkájának értékelésébe a következő szempontok szerint: a másik három csapat közül melyik projekt volt a legérdekesebb, a legjobban illusztrált, a legjobban bemutatott, mennyi önálló kutatómunkát és szemléltetést tartalmazott? Ha lehetőségünk van, ne csak osztályzattal, hanem valamilyen kis nyereménnyel is díjazzuk a gyerekek munkáját. (Pl. képek, olasz bélyegek, képeslapok stb.)

A frontális prezentáció helyett kooperatív módszerrel is zárhatjuk a projektet: „három megy, egy marad” elnevezésű tevékenység. Ehhez szükséges egy kísérlap, ami az információk megosztását segíti.

gruppi	persona festeggiata	itinerario	programmi	note
<i>noi</i>				

A tanulók a tankönyv térképét és ezt a kísérőlapot viszik magukkal a másik csoporthoz, majd visszatérve ez alapján osztják meg a hallottakat.

A szürkített szereplők az „informátorok”, a fehérek a „hírvivők és hírhozók”. Az ábra segítségével a tanulók könnyen felismerik magukat, és a helycsere kis idő alatt megtörténik. A feladat végén ellentétes irányba, az eredeti helyükre térnek vissza a tanulók.

Ha az értékelést meg akarjuk valósítani, akkor ebben az esetben a csapatok plakátszerűen kivitelezik munkájukat és a projekt végén ezeket csoportonként értékelik, szintén olaszul megbeszélve, melyik plakátra hány pontot adjanak. (a kooperatív technika „képcsarnok-kiállítás” módszere.)

A nyelvtanulás ezen szakaszában már nyelvvizsgára, esetleg előrehozott érettségire készülnek a tanulók, mégis azt tartjuk ideálisnak, ha az év végére ez a három óra nem a jegyek begyűjtéséről és az izzadságos gyakorlásról, hanem a játékról szólna. Ha nem az utolsó órákra kerül, akkor is jelezzük, hogy ezzel zárul (egyenlőre) a három éves közös munka, és most a hátralévő 2–3 hétben gyakorlás következik.

Az ismétlés, vizsgára készülés esetében is legyen „vezérfonal” a tankönyv és a munkafüzet, hiszen a tanulóknak ez adja a legnagyobb segítséget a tanultak felidezésében. Kiegészítésként pedig a már kifutott középszintű érettségi feladatokból válasszunk. Ezeket differenciáltan adjuk a csoport különböző tudású alcsoportjainak. Ha még nem került kitöltésre, akkor nehezebb feladatnak a munkafüzetben csillaggal jelöltek, könnyebbnek pedig a *ripetizione* feladatokat adjuk, és ez esetben nem kell fénymásolnunk sem.

A második ismétlő részhez is gazdag munkafüzeti anyag társul. Szerkezete megegyezik a *Sosta I* feladataival. Ezek közül kiemeljük a *Pinocchio* újabb részletéhez kapcsolódó feladatot. *Collodi* remekműve többféle feldolgozásban is elérhető a Világhálón: a Svájci Olasz Rádió hangjátéka, az olasz és az amerikai rajzfilm, a Benigni féle feldolgozás stb. A tanév lezárásaként válasszuk ezek közül valamelyiket.

A tankönyv feladatainak megoldása

Tappa 1

- 7/1. racconta, siamo stati, è stata, potevo, sei stato
7/5. Santa Lucia, Natale, San Silvestro, la Pasqua, la Festa del papà, Ferragosto
8/1. una cravatta, un fermacravatta, un profumo, un dopobarba, altri accessori
targhette da appendere o da mettere sulla scrivania
confezioni di cioccolatini, preparare un dolce
fotografie, cuscini, tazze, portachiavi, foto su tela da appendere al muro
8/2. nazionale, italiane, gastronomiche, complicato, gustosissime, speciale
8/3. si prepara, si può, si festeggiano
9/5. libro, lettore MP4, grembiule da cucina con guanti, CD, gioielli/braccialetto/anello,
macchina per
fare il pane, collana, chiavetta USB gioiello, macchinetta per il caffè programmabile,
orologio/sveglia, pentola per il microonde
9/6. si dedicava, si usava, si regalano, si prepara, si stabilisce
11/4. az ábrába: participio passato
a táblázatba: è chiamata, è raffigurata, è preparata, sono portati, è chiamato, è amato,
sono riempite, sono messi
11/5. sono organizzati, sono stati invitati, saranno guidati, sarà tenuto, è dedicata
12/1. voglio/vorrei, è, Vince
12/2. vengono disposti, è stabilito, viene assegnato, viene scelto, è preceduta
12/3. 3, 1, 4, 2
13/4. presente: è bagnata, viene portata 2x, viene data, è richiesto
futuro: verranno svolte, verrà esposta, non saranno recuperate
13/5. Testi: B, C, A Foto: C, A, B
14/1. 4, 3, 1, 5, 2
14/3. andò, si fece, seppe, cominciò, pensò, vide, si riparò, cominciò, si sentì, si addormentò,
abbassò, si svegliò, sentì, si accorsero, videro
14/4. Forme regolari: pensò, poté, sentì
Forme irregolari: seppe, vide, videro, si accorsero, fu
15/6.

passato remoto	capitò, si rallegrò, cominciò, sentì, disse, rimase, girò, non vide, guardò 2x, aprì
passato prossimo	è capitato, Ho capito, me la sono immaginata
trapassato prossimo	era uscita
imperfetto	c'era, stava
presente	voglio, si vede
imperativo	non mi picchiar(e), figuratevi, rimettiamoci
infinito	servirmene, vedere, dare, lavorare
gerundio	raccomandandosi, ridendo

- 16/1. 1. in tarda mattinata, per comprare le ultime cose
2. ma una volta nella vita, la gente si maschera, è il carnevale degli adulti, è facile
girare per la città
16/3. Arlecchino, Balanzone, Brighella, Colombina, Pantalone, Pulcinella
17/5. Siacca, Oristano, Putignano, fent: Ivrea
18/2. Presente: sono celebrate, vengono portate, è sentita, è festeggiata

Imperfetto: erano radicate, erano celebrate
Passato remoto: fu istituito, vennero trasformate
18/3. Le previsioni meteo, Informazioni stradali, Le vacanze in numeri
19/3. 1-V, 2-F, 3-F, 4-F, 5-V, 6-F
19/4. Sardegna, Sicilia, Toscana, Liguria, Rimini
19/5. 5 Natale, 6 Befana, 1 Carnevale, 3 Pasqua, a Festa del papà, 2 Ferragosto

Tappa 2

21/1. 1-esprimere un desiderio, 2-informare, 3-chiedere informazioni, 4-esprimere gusti, 5-consigliare, 6-riflettere sulla lingua
21/3. Viene fatta, compra, c'è scritto, esisteva, hanno trovato, si diceva, erano ripartiti, aveva detto, promettono, viene preparata, viene presentato, si sente
21/4. Pro: ci fa conoscere nuovi prodotti, dà lavoro a tante persone
Contro: inganna, la gente compra dei prodotti anche se non servono, c'è più pubblicità che film
22/1. 1-G, 2-H, 3-A, 4-D, 5-C, 6-F, 7-E, 8-L, 9-I, 10-B
23/2. D (házaspár), E (kislány), B (anya), A (apa), C (anya)
23/3. ... è matta. ... lei non ha soldi. ... anche lei vuole camminare.
24/2. 11, 19, media, superiore, adulta, sociale, adolescenti, adolescenti, varietà, lessico
24/3. C, D, A, B
25/5. sono, non rimpiango, non l'ho fatto, non lo farò, mi, le
25/6. Fabio: ... anche sua sorella, ... Lui non lo farebbe mai, non gli piace. Gianna: A lei ... le fanno schifo, ... A suo fratello ... Non riesce a capire ...
26/1. A-3, B-1, C-2, D-4 vagy más jelöléssel: B-C-A-D Más sorrend is helyes lehet, ennek megvitatása az órán történhet.
27/6. ... vedere, in genere, la tv dalle 20 alle 22. ... vedere quello che capita e quando le va. ... non avere la tv in camera e di non guardarlo praticamente mai. ... di vedere solo le partite e di preferire scaricare qualche film. ... non essere una tv-dipendente.
28/3. Le italiane... SALUTE, Scoperta ... SCIENZA, Per lo spagnolo ... SPORT, Ultimo ...
VIAGGI
29/7. A-4, B-3, C-1, D-6, E-5, F-2
29/9. Umberto Eco – Il nome della rosa
Carlo Collodi – Pinocchio
Dante Alighieri – La Divina Commedia
Italo Calvino – Il barone rampante
Carlo Goldoni – Servitore di due padroni
Giovanni Boccaccio – Decameron
Alessandro Baricco – Seta
30/1. 1-F, 2-F, 3-F, 4-V, 5-F, 6-F, 7-V
30/3. E (ruhapiac), C (anya kislányával), A (három férfi), B (fiú és lány), D (anya babakocsival)
31/4. quel giorno, era, il giorno precedente, era stato, gli, era piaciuto, l'aveva visto, aveva, ha, sarebbe tornato
31/5. Marinella ... aveva visitato, Era, L'aveva visto, Avrebbe voluto, riuscirà a organizzarsi
Andrea ... lui era stato, l'aveva colpito, ci avrebbe portato anche la sua ragazza
32/1. A-3, B-1, C-2, D-5, E-4
32/3. A-3, B-4, C-2, D-5, E-6, F-1
33/1. 1-B, 2-D, 3-C, 4-A, 5-E, 6-G, 7-H, 8-F

Tappa 3

- 35/2. A-Nel 1990. B-Le calzature italiane. C- calzature, borse, intimo, abiti da sposa, D-mobili, sedie, poltrone, illuminazione
- 36/1. ogni giorno: pane, latte fresco, formaggio, prosciutto, frutta di stagione, arancia, mandarini, mele, pere
ogni settimana: latte, olio, parmigiano, biscotti, verdure (per l'insalata), pomodori (per il sugo), dolci, cioccolatini
per il Natale: panettone, carne, tacchino, pesce, prosciutto, bresaola, vino
- 36/2. gorgonzola – formaggio dal profumo intenso ...
parmigiano – formaggio in genere grattugiato ...
focaccia al formaggio – tipo di pane o pasta
valpolicella – vino ...
speck – prosciutto crudo
bresaola – carne di manzo ...
- 36/4. mando, sanno, Preferisco, si usa
- 37/5. mandiate, risponda, preferisca, sia, abbia
- 37/6. faccia, prepari, dipenda, aggiunga, metta
- 37/7. sia, sia, risultati
- 37/8. farfalle, cavatappi, caramelle, tortellini, tubetti, campanelle (az óra járásával megegyező irányban)
- 38/1. *segédige congiuntivo presente*-ben, első kerékbe írva: participio passato
- 38/2. sia nato, derivi, siano rimaste, si sia perfezionata
- 38/3. 1942, le nocchie disponibili vicino, secondo nome della crema, a buon prezzo, impresa familiare, vengono da tanti paesi
- 38/4. abbia aperto, abbia utilizzato, sia piaciuto
- 39/5. Federico Fellini, La scena della Fontana di Trevi, Mastroianni, “paparazzo”, Il tipo di maglia chiamato “dolcevita”
- 39/6. abbia visto, abbia ricevuto, sia stato, abbiano visto, sia piaciuto, sia stato
- 39/8. 1952, L'altra domenica, Marco Ferreri, 1983, Non ci resta che piangere, recita da protagonista, Federico Fellini, 1997, La vita è bella
- 40/2. moda, arte, cucina, design, attenzione, selezione, innovazione, creatività, cambiamento, comunicazione, pubblicità, Internet, qualità, artigianale, internazionale, prodotti, selezionando
- 40/3. fosse, avesse, fossero Táblázatban: avesse, fosse, fossero
- 40/4. i sandali, le sciarpe, la cintura, i guanti
- 41/6. scarpe, centro commerciale, mi piace, sapevo, siano, trovare
- 41/7. ANDARE: io/tu fossi andato/a, lui/lei fosse andato/a, fossimo andati/e, foste andati/e, fossero andati/e, COMPRARE: io/tu avessi comprato, lui/lei avesse comprato, avessimo comprato, aveste comprato, avessero comprato, APRIRE: io/tu avessi aperto, lui/lei avesse aperto, avessimo aperto, aveste aperto, avessero aperto
- 41/8. *congiuntivo imperfetto*-ban, az első kerékben: *participio passato*
- 42/1. A-8, B-4, C-9, D-1, E-2, F-5, G-7, H-3, I-6, L-10
- 42/2. Balról jobbra, függőlegesen haladva: D, E, B, L, C, H, I, F, G, A
- 42/4. Enrico Fermi
- 43/6. sarà un artista amato e cercato anche Tiziano Ferro; sia Dante il più importante di tutti; abbia vinto l'Oscar nel 1997.
- 43/7. *congiuntivo presente, futuro semplice*
- 43/8. il film fosse stato tratto da un libro.
morissey, ma ...
il film sarebbe finito come il libro.

43/9. *congiuntivo trapassato, congiuntivo imperfetto, condizionale passato*

44/3. se hai 17 anni, se ne avrai 18, io userò i mezzi pubblici lo stesso, potrai avere la patente normale

45/4. la riprenderei e la terrei ancora ...

non l'avrei mai venduta.

Se non fosse stata Prudi,

45/6. ha presentato, è stata presentata, pensano, è ormai diventato, abbiamo voluto, riassume

46/1. B, D, A, C

46/2. Ferenc Puskás, Ferenc Liszt, Ferenc Molnár, Ernő Rubik

47/3. Gigi: 1 Euro, Luca: Fragola, 2 Euro, Michi: Mela, 3 Euro, 1 Euro: Uva, 2 Euro: Fragola, 3 Euro: Mela

47/4. allo, della, degli, per, dall', entro, dalla

47/5. Túrógombóc: La ricotta ... , Rétes: Per prepararlo ... , Somlói galuska: Questo tipo di dolce ... , Túró rudi: È una vera specialità ... , Mákos guba: I suoi ingredienti sono ...

Sosta 1

48/1. 1-Praga, 2-Imperiali, 3-Colosseo, 4-Trevi, 5-Altare, 6-Condotti, 7-Spagna, 8-Sistina

49/2. aeroporto: le hanno spostato il volo, ci ha lasciato il bagaglio

stazione Termini: ha fatto un piacevole stop al bar di fronte

Colosseo: non ci è entrata, perché c'era troppa fila

Altare della Patria: ha goduto il bel panorama su Roma

piazza di Spagna: è sempre piena di turisti di varie nazionalità

via Condotti: ha guardato le vetrine dei negozi delle griffe più note

Fontana di Trevi: ci ha buttato una moneta per tornare ancora a Roma

49/4. piazza del Popolo, piazza Navona, piazza di Spagna, piazza del Campidoglio, Campo de' Fiori, piazza San Pietro

50/6. mattina, mercato, musica, panorama, pranzo, pomeriggio, bar, cenare, serata, concerti

Tappa 4

53/3. Un bagnino
 sa sempre che tempo farà.
 non si mette mai la crema solare.
 fa il bagno solo se è inevitabile.
 si riconosce ovunque dall'odore del mare.
 in piscina è come un orso triste allo zoo.
 da piccolo voleva fare il capitano di una nave.
 quando il mare è agitato alza bandiera rossa ...

53/4. Avevo, mia, usavo, Era

54/1. volevo, Ho fatto, ero, devo, ho, Vorrei, Devi / Dovresti, capisce, vedrai, sanno / saprebbero, sa, saprai

54/2. volevo trovarmelo, il consiglio migliore le lo sanno / saprebbero dare

54/3.

Farai vedere a Pietro questi annunci?

Mi dai un attimo il tuo CV?

Mi porti quei CD?

Ti devo cercare le foto?

Presteremo a Luigi il nostro dizionario?

Mi puoi prestare tutti quei libri?

Farai vedere ai ragazzi le mail arrivate?

Gli darai / darai loro dei consigli?

Te li porto domani, non ti preoccupare.

Mi spiace, te ne posso prestare solo uno.

Forse gliele farò vedere.

Certo che gliene darò.

Se vuoi, glielo possiamo prestare.

Sì, glieli manderò per posta elettronica.

Non me le devi cercare, sono qua!

Già, te lo do subito.

54/4.

Összetett névmások Forme accoppiate dei pronomi					
-	lo	la	li	le	ne
mi	me lo	me la	me li	me le	me ne
ti	te lo	te la	te li	te le	te ne
gli / le	glielo	gliela	glieli	gliele	gliene
si	se lo	se la	se li	se le	se ne
ci	ce lo	ce la	ce li	ce le	ce ne
vi	ve lo	ve la	ve li	ve le	ve ne
gli / loro	glielo	gliela	glieli	gliele	gliene
si	se lo	se la	se li	se le	se ne

55/6. Due volte.

Ha fatto un corso di lingua. / Cercava lavoro.

Perché si è trovata molto bene a York. /

Per guadagnarsi un po' di soldi, lavorare.

Presso / Da una famiglia.

Perché si trovava a 15 chilometri dalla città, in mezzo a un campo di mais, e così non sono riuscita ad andarci con i mezzi pubblici.

In un ristorante italiano.

Dodici ore. dalle 7 di mattina alle 7 di sera.

55/7. farmi, guadagnarmi, migliorarmelo, mi ha mandata, Mi sono trovata

Táblázatban: mi ha mandata, Mi sono trovata; volevo farmi, volevo guadagnarmi, volevo migliorarmelo

- 55/8. 1. Come ti sei trovata a York?
 2. Come hai cercato lavoro? / Come hai provato di cercare lavoro?
 3. Che cosa ti ha aiutato a trovare lavoro?
 4. All fine che cosa è successo?
 5. Poi come sei riuscita a trovare il posto giusto?
 6. Allora, sei soddisfatta / contenta?
- 56/3. ci siamo baciati, ci siamo lasciati, ci siamo visti, ci siamo ritrovati, ; ci, si
 56/4. Verbi con pronomi reciproci: perderci, ritrovarci, ci siamo conosciuti
 57/6. conoscerci, ci scriviamo / ci messaggiamo, ci sentiamo, ci siamo incontrati
 57/7. lei, conoscersi, si scrivevano, si messaggiavano, si sentivano, si incontravano, Erano, li separavano, viveva, lei
 58/2. Invariabili: ogni, qualche, qualsiasi, qualsiasi; Variabili: tanto, tanta, molti, tutte, tante
 60/1. F, F, F, F, V
 60/3. Felső sorban: i quali, la quale Alsó sorban: al quale, del quale, nel quale, con la quale, (nella quale illene ide, de nincs rá példa a szövegben)
 60/4. che – nincs rá példa a szövegben, in cui: nel quale, a cui: al quale, con cui: con la quale
 61/5. iscrivermi, ti, fidarti, che, in cui, me, per cui, iscriverti, focalizzarti, si rivolgono, che, ti
 62/1. disegnare, Educazione fisica, grigie mura, Viene convocato, troppo, qualsiasi, lavoro monotono, offre, Accetta
 62/3. Egy lehetséges megoldás:
 Mi è piaciuto: 1, 4, 11; Non mi è piaciuto: 2, 10, 12; Lo consiglio: 5, 7, 9; Che cosa succederà dopo? 3, 6, 8
 63/4. ANDARSENE: me ne vado, te ne vai, se ne va, ce ne andiamo, ve ne andate, se ne vanno
 CAVARSELA: me la cavo, te la cavi, se la cava, ce la caviamo, ve la cavate, se la cavano
 63/6. 1. Una persona che ne scrive la tesi di laurea.
 2. Ha scelto La Linea per un esperimento semiotico.
 3. È universale.
 4. 90
 5. 5
 64/1. in cui, Le, alcune, che, tanta, mi, nella quale, Vi, mia, mio
 65/3.

Dati anagrafici	Pratico molto sport, primi tra tutti alpinismo e nuoto.
Studi compiuti	Conosco con sicurezza i sistemi operativi Windows e Linux.
Esperienze professionali	Giorgia Nanni; 14 Gennaio 1978; Cell. 3254896124 Via Santa Maria 15. Ravenna.
Corsi di formazione	Inglese: conoscenza buona (C1), praticata in Irlanda; francese: livello scolastico
Conoscenze informatiche	Corso per volontari del soccorso presso la Croce Rossa di Ravenna.
Lingue straniere	Assistente volontario presso il centro per bambini "La chiocciola" a Punta Marina.
Hobby e interessi personali	Diplomata da infermiera, corso di laurea breve in medicina presso l'Università degli Studi di Torino, con voto finale di 99 su 110.

Tappa 5

- 67/1. 14, 17, anno di scuola, la durata, imparerai, vedrai, sperimenterai, ti confronterai, farai
67/3. 1-linguistico, 2-selezioni, 3-età, 4-partenze, 5-Naturalmente, 6-costi, 7-pagella, 8-ospitanti, 9-membri, 10-diventa
68/1. come, più, di, più
69/4. Comune: Roma, Napoli, Palermo, Bologna, Residenti: 1 256 211, 865 263, 610 307, 368 352
69/5. Firenze, Venezia, Roma (fent), Napoli (lent), Bologna
69/6. La, come, più, 1 256 211, La, Roma
69/7. Első oszlopban: meno, la più, i più Második oszlopban: come, che,
70/1. per motivi di studio, più faticose che piacevoli, case dello studente, i servizi in comune, città universitarie, nazioni diverse
70/2. maggiore, più piccolo, migliore, migliore
71/5. migliore, peggiori, più piccola, superiore, le migliori
72/1. 1-C, 2-D, 3-A/C, 4-A/B, 5-D, 6-C, 7-A/B
72/2. meglio, peggio
73/4. Nella: si vive bene, è ottimo il livello, Pesaro, Urbino
Mara: disordinata e caotica, ma è la capitale del mondo, Roma
Oicleo: si vive bene, è tranquilla, tanti libri non si trovano in biblioteche, Trieste
Laura: è ben vivibile, ci sono tante palestre e tanti impianti sportivi, parchi e servizi sanitari, Ravenna
Serena: non è cara, è collegata perfettamente, dopo le 22 non ci sono più i mezzi pubblici, è difficile trovare lavori part-time, Cagliari
73/6. di più, le, più, migliori, tanto, quanto, Ottimo, bene, più, tipo, bene
73/7. decisamente, perfettamente
74/2. assai grande, grande grande, tantissimi, cordialissime, disponibilissime, difficilissimo, piacevolissima, bellissima
74/3. qualche periodo, vita culturale italiana, con un caffè, con l'autobus 64, continua la sua giornata, prove e ai concerti
75/5. artistiche, comune, mobile, artistici
75/6. Balról jobbra az óra járásával meggyegyező irányban: dizionario / vocabolario, asciugamano / maglia, un paio di jeans, un paio di scarpe da tennis, orsacchiotto / portafortuna, tazza
76/1. 1-ottima, 2-molto difficile, 3-meno grande, 4-migliore, 5-di più, 6-numerosissimi
76/3. poco difficile – facile, poco bello – brutto, mica brutto – bello, mica male – buono
77/4. A, D, F, B, E, C
79/2. prestissimo, bellissima, caldissima, tante, notevoli, molto bello, meravigliosa / stupenda, meravigliosa / stupenda, favolosa

Tappa 6

- 81/1. DI CHI PARLA? A példa helyesen: delle nipoti; dei nonni, dei nonni, dei nonni, dei nonni / delle bisnonne, della madre LUI/LEI CHI È IN FAMIGLIA? la nipote, la nipote, la madre, il padre, la figlia IL SUO RAPPORTO È positivo, splendido, non è tanto buono, ottimo, non è tanto buono
81/2. preferisce, a vedere, fortunatissimo, aperto, sincero, sbagliare, mi piace
81/3. Gianna, Alice
83/5. 1-più, 2-meno, 3-più tardi, 4-dopo, 6-Crescono, 7-più, 8-rimangono, 9-Cresce, 10-esiste

83/6. single, ricerca, individuo, entrambi i sessi, stato, libero professionista, dispone di tempo libero, passare, *all inclusive*

84/1. Scuola: A, M Tempo libero fuori casa: E, F, I, N Alimentazione: D, G, O La televisione: H, L, P Giochi / giocattoli: G, H, I, N Sicurezza: B, C

85/2. e poi; anzi, invece, ma, anche se

85/5. E, C, B, A, D

86/1. Temi (első körökben, egymás alatt): C, A, B Domande (második körökben, egymás alatt): E, F, D

86/5. silenziosamente, superficialmente, facilmente

87/6.

Cristina ha un carattere	eccentrica.
Sognava di diventare cantante	da adolescente.
Da adolescente era vittima	di un episodio di bullismo.
I suoi compagni erano	gelosi.
Ha deciso	di sfuggire.
Ha superato questo incubo	con l'aiuto di esperti.
È diventata una star assoluta	nel 1992.

88/1. B, E, C, A, F, D

89/3. C, A, B

89/5. Oszloponként haladva: cominciare, ritornare, ricominciare, rivedere, ritrovare

90/1. Felső sorban: D, üres, C, üres, B Alsó sorban: E, üres, üres, üres, A

91/3. Oszloponként: appagante, lavorazioni, riparazioni, realizzazione, funzione, fine, originale, personale, funzionale, finale

91/7. 1-5, -, 2-900, Mao, 3-650, -, 4-500, Cervantes, 10-1997, J. K. Rowling, 11-Tolkien, 17-II codice da Vinci, Dan Brown, 24-milioni, Antoine de Saint-Exupéry

92/1. ogni giorno, attenzione, mondo, natura, raccogliere, poco, maggiore

92/2. Preferire: 2, 4, 5, 6, 8, 12, 15 Evitare: 1, 3, 7, 9, 10, 11, 13, 14

92/4. puoi, prendi, ti vergognare / vergognarti, Provala, deve, controlli, Faccia, compra, guardi, deve, tenga

93/7. senza elementi pericolosi, L'ecocasa, materiali naturali, energetico

93/9. Soronként haladva: invivibile, capace, invisibile, razionale, disarmonico, abile, comodità, cortese, scontento

A munkafüzet feladatainak megoldása

Tappa 1

4/1. 1-E, 2-A, 3-G, 4-B, 5-D

4/2. si parte, si possono, si ha, si risparmia, si può, si arriva, si vuole, si può, si potrà

5/3. 1-C, 2-D, 3-A, 4-B

6/5. viene celebrata, potranno essere sostituiti, viene consegnato, sono stati tesi, saranno chiamati, è stabilito, vengono chiamate, è riservata

6/6. informò, si riunì, si presentò

6-7/7.

Forme attive	Forme passive	Infiniti	Participi passati
è	è conosciuto	discutere	dovuto
diffuse	venivano mostrate	disporla	conclusa
sentì	era stato scoperto	ricevere	
estraeva	erano pregati	sapere	
cominciò		far nascere	
desideravano		munirsi	
diedero		raccogliere	

7/9.

presente	è	gradita
passato prossimo	è stata	
imperfetto	era	
futuro	sarà	

presente	è	lanciata
imperfetto	era	
futuro	sarà	
condizionale	sarebbe	
pass. remoto	fu	

8/10.

Nome	Città d'origine	Carattere
Pulcinella	Napoli	-
Balanzano	Bologna	saccente, burbero, brontolone
Pantalone	Venezia	avaro, brontolone, autoritario, bizzarro
Brighella	Bergamo	ecclettico, attaccabrighe, furbo
Arlecchino	Bergamo	dotato di molto buon senso, ghiotto, opportunista
Colombina	Venezia	briosa, furba, vivace, graziosa, bugiarda

8/11. F, V, F, V, V, F

8/12. Rosaspina, Biancaneve, La principessa sul pisello

saltò, volle, invitò, dovette, caddero, pensò, diede, se ne andò, trovò, venne

9/13. D, B, E, A, C

9/14. 2, 5, 4, 1, 3, 6

9/15.

Finnico	Hyvää joulua
Francese	Joyeux Noël
Greco	Kala Christouyenna
Inglese	Merry Christmas
Latino	Natale hilare et Annum Faustum
Portoghese	Feliz Natal
Serbo	Hristos se rodi
Tedesco	Fröhliche Weihnachten

10/1. Arlecchino, 6, piazza San Marco, leone, piazza San Marco

10/2. A: Goldoni, B: Dario Fo, C: Favole più famose, D: Volerà la prima donna nella storia del Carnevale veneziano.

10/3. A: Natale, B: Festa del papà, C: Pasqua, D: Nascita di una bambina, E: Anno Nuovo

11/5.

Nome	Comune	Feste preferite	Feste meno preferite
Annalisa	Piazza Armerina	ricorrenza di Sant'Antonio	Ferragosto
Marcella	Oristano	Natale Compleanno	Natale per la suocera Santo Stefano
Guido	Rimini	Natale Capodanno	Natale

11/6. ... la ricorrenza di Sant'Antonio ... sono tre giorni di festeggiamenti: bancarelle, giostre, dolci, luminarie, concertino, processione con fuochi d'artificio ...

... il Ferragosto, ... partiva per il mare a giugno e tronava a settembre, le sembrava una tortura, andare alla messa, soffocare dal caldo ..

... il Natale ... è la festa della famiglia, dove si sta tutti insieme ...

... il suo compleanno, ... hanno fatto le festicciole con gli amici, respirava profumi particolari, ha ricevuto la sua torta preferita, ha trovato i regali ...

...il Capodanno ... il Natale, ... l'atmosfera natalizia, ... i negozi sono pieni di cose belle, si può andare in giro a scegliere i regalini da comprare, sistemare i pacchetti colorati sotto l'albero ...

12/1. B: vanno, sono, C: hanno, D: sono, E: provocano / provocherebbero, F: troviamo

1/D, 2/C Evitiamo, 3/E, Teniamo, 4/A Cerchiamo, 5/F Avviciniamo, 6/B Offriamo

12/2. vorremmo, vogliamo, sei, puoi, facciamo, chiediamo, aspettiamo, arrivi

13/3. nei, per, del, di, nell', del, in, dell'

13/4. 2. dal 7 al 9 aprile, 3. dal primo al 3 giugno

Tappa 2

16/8. A: giornali, B: libro, C: cinema, D: internet, E: radio, F: televisione

17/9. 1-F, 2-V, 3-F, 4-F, 5-F, 6-V, 7-F, 8-V

17/11. Eva: dice che legge ... e si / s'informa - dice di informarsi

Leonardo: dice che guarda ... e naviga - dice di guardare ... e di navigare

Gianluca: dice che non sa come farebbe ... - di non sapere come fare

17-18/12. che il giorno dopo e ne sarebbe andata da lì.

che il giorno precedente aveva perso il suo cellulare.

Marinella ha detto: "Vi aspetterò."

19/13. Aláhúzott szavak: ero, io, sono, Pensavo, mi, ero, avevo, penso, Ricordo, essermi, Sono arrivato, non ricordo, miei, Sono entrato, ho fatto, supererò, avrò, mio

Átalakított szavak jelen idejű főmondattal: era, lui, è, Pensava, gli, era, aveva, pensa, Ricorda, essersi, È arrivato, non ricorda, suoi, È entrato, ha fatto, supererà, avrà, suo

Átalakított szavak múlt idejű főmondattal: era, lui, era, Pensava, gli, era, aveva, pensa, Ricordava, essersi, Era arrivato, non ricordava, suoi, era entrato, aveva fatto, avrebbe superato, avrebbe avuto, suo

20/1. Balról jobbra: 3, 5, 4, 2, 1, 7, 6

20/3. qualcosa di più, ogni volta, semplicissimo, molto più, all'uscita, tante, lo stesso

20/4. 1-V, 2-F, 3-V, 4-F, 5-V, 6-V, 7-V, 8F

21/1. possono, si è infine innamorata, avrei mai creduto, era, è stato / era, si è espresso, ha rischiato, è mai capitato
 21/2. è giunta, hanno esclamato, aveva mai sentito, esprimendo, eravamo, dovevano, è stata organizzata, c'erano, è fatta, non è conosciuto, sono state tradotte
 22/3. a, da, a, dal, al, all', a, Dal, al, per, a, in, con, con, Nel
 studente universitario, pubblica racconti e poesie, studia regia, diventa sceneggiatore e regista, lavora alla RAI, porta in Italia il teatro dell'assurdo, insegna cinematografia
 22/4. 1-V, 2-V, 3-V, 4-F, 5-F, 6-V
 23/5. sono derivate, vengono riconosciute, viene considerato, viene utilizzato, fu, hanno avuto, vengono chiamati, è molto amata, viene considerata

Tappa 3

24/1. vorrebbe essere informata, si potrebbe eliminare, possono essere, può essere definito, è forzata, si trova, si può
 25/4. 1-V, 2-F, 3-V, 4-V, 5-F, 6-F, 7-V, 8-V
 26/6.

<p><i>Alessandro Zucchini</i></p> <p>crede che lavorare al TG 1</p> <p>pensa che il bello</p> <p>teme che</p> <p>pensa che prima</p> <p><i>Olivero Toscani</i> in un'altra intervista dubitava che</p>	<p>la gara di bellezza per bambini fosse accettabile.</p> <p>sia una soddisfazione enorme.</p> <p>lo si trovi in un ambiente stimolante.</p> <p>ci fosse più tempo per girare le immagini.</p> <p>la competizione non abbia sempre un aspetto sano.</p>
--	---

27/8. A: disegnatore, B: restauratore, C: orafo
 28/11. 20 miliardi, 70.000, 29 milioni, 160.000, 175, 11
 28/12. paprika, salame Pick, Unicum, vini di Tokaj, fegato d'oca
 29/14. toccasse, invecchi, sciogliere, conoscessi, potrai, vuole, ci si salva
 29/16. dovrete, andremmo, sarai, chiederemmo, possiamo, sarebbe andato
 30/1. 1-B, 2-A, 3-B, 4-C, 5-B
 30/2. Giro d'Italia, venti, automobile, molte persone, passi, piste
 31/1. vanno, ho ricevuto, l'ho presa, ho, ho fatto, mi sento
 31/2. a, a, in, a / in, negli, da, di, con, di
 31/3. Aláhúzándó szavak: devo, ho dovuto, mia, ho trovato, ho cominciato, sono, mi trovo, m'interessa
 Megváltoztatott szavak: deve, ha dovuto, sua, ha trovato, ha cominciato, è, si trova, lo interessa
 32/4. C, A, D, B
 32/5. sereno, sul, particolare, fermata, valigie, straordinario, arrivato, tutte, parti, Scoprirla, Lezioni, italiana
 33/6. somigliava, sentivano, parlava, incominciammo, eravamo, sembrava, voleva, facevamo, facevano, erano, pensavamo, sbagliavamo

33/7. d', di, dell', dallo, dalla, dall', dalla, dell'
Sosta 1

34/1.

Parenti	Consigli o esperienze personali
madre	studiare, essere bravo,
padre	trovare un impiego
nonna	solo il lavoro lo renderà un uomo
nonno	a 15 anni raccoglieva il grano
zio	il merito spesso non paga

34/2-3.

Studiare, lavoro, pensione e poi muoio di Jacopo Ratini.

Mia madre mi ha detto che devo studiare ed essere bravo.

Mio padre mi ha detto ti trovi un impiego e sarai felice per sempre.

E poi me lo ha detto anche Dio che qui bisogna faticare, che, con il sudor sulla fronte, camicie dovremmo lavare.

Metti che campiamo cento anni, cinquanta li passo a lavoro, venti li ho già spesi a studiare e trenta li passo in pensione.

Studiare, lavoro, pensione e poi muoio.

Allora ho capito che cosa sarà, che solo in pensione farò la rock star e scagli la pietra chi non seguirà la strada tracciata dalla società.

Studiare, lavoro, pensione e poi muoio.

Mia nonna mi ha detto che solo il lavoro mi renderà un uomo.

Mio nonno mi ha detto che già a quindici anni raccoglieva il grano.

E poi me lo ha detto mio zio che il merito spesso non paga, lo sai quanti grandi talenti ho visto buttati per strada.

E il mondo è una caccia al tesoro per essere raccomandati, coltiva ed annaffia il tuo orto sennò si rimane fregati.

Studiare, lavoro, pensione e poi muoio.

Allora ho capito che cosa sarà, che solo in pensione farò la rock star

e scagli la pietra chi non seguirà la strada
tracciata dalla società.
Studiare, lavoro, pensione e poi muoio.

Come dice Gianni Morandi: uno su mille ce
la fa,

la fortuna è cieca e la probabilità di arrivare
in alto sai è piccola, piccola, piccola.

Giuro, sarò perfetto, fuori e dentro al letto,
con l'amore dentro al cuore che batte senza
soluzione di continuità.

Cara la felicità, mi sai dire dove sta
che te la regalo per Natale

che dopo arriva Carnevale e ci si può
rimascherare?

Studiare, lavoro, pensione e poi muoio.

Studiare, lavoro, pensione, se ci arrivo.

34/4. da, dal. tramite, al, presso

37/1. Balról jobbra haladva, soronként: H, A, D, C, E, F, B, G

38/1. 1.Biagio, Gaetano 2.Gaetano, Giovanna, Dorotea 3.Giovanna, Dorotea 4. Dorotea
5. Valerio 6. Dorotea 7. Biagio

39/1. 1-si possono, 2-era, 3-è pregato, 4-aveva persa, 5-aveva lasciata, 6-accompagnava, 7-ha
portata, 8-hanno aperto, 9-c'erano, 10-fare, 11-hanno scritto, 12-ero, 13-avremmo ritrovata,
14-sono andata, 15-potevo, 16-riuscivo

43/1. giorno, giocatori, acquisto, dadi, nome, altri, divertimento, città, scelte, palazzi

44/2. Aláhúzó szavak: miei, sono cresciuta, mi, utilizzo, Disegno, mi, Assicuriamo,
creiamo, posso, Prenderei, abbinerei, Ho

Átalakított szavak: suoi, è cresciuta, le, utilizza, Disegna, le, Assicurano, creano, può,
Prenderebbe, abbinerebbe, Ha

45/4. 1-hanno registrato, 2-raccontiamo, 3-ha potuto, 4-ha giocato, 5-lascia, 6-sono mancate,
7-è dispiaciuto, 8-saprà

Tappa 4

47/2. svolte, visti, iscritte, guardando, svolti, mettendosi

47/3.

professione	maschi
gentil sesso	lista
uomini	sondaggio
indagine	femmina
elenco	mestiere
in gonnella	donne

47/5. ... me l'ha data. ... gliel'ho preparata. ... me l'ha detto. ... me li sono mangiati. ... ce ne
ricorderemo.

48/6. Te la devo dire. / Devo dirtela. Glielo presterò. Glieli ho chiesti. Ve le farò vedere.
Me ne puoi parlare? / Puoi parlarmene? Lui me ne dà sempre.

48/7. ... gliela regalerò. ... te la faccio vedere. ...glielo puoi raccontare.

48/8. distanza, lavoratore, luogo, propria, informatici, online

48/9. A: - B: + C: + D: - E: + F: +

50/14. meglio noto, si trasferisce, il mondo dei fumetti, un'altra esperienza, tra cui
 51/15. segretaria, impiegato commerciale, operaio
 52/18. qualche, alcuni, qualche, qualsiasi, tutte
 54/21. da cui, in cui, da cui, che, su cui, che, con cui
 55/23. che, mi, ci, ne, ... lo, ti,... ti, ...ti, ti, ...ti
 55/24. ci, li, lo, ...la, le, ne, ne
 55/25. ne, ci, ne, ci, ci, Ne
 56/1. Natalia, Giorgio, Vincenzo, Filippo, Lucio
 56/3. laurea in economia, tre lingue straniere, in un campeggio, sorella maggiore, ha orari diversi, sportivo, coraggioso
 57/1. va, arriva, se ne torna, parte, lo spingono, può, è, Deve, Deve, percorre
 57/2. a, alle, a, lo, alla, con, gli, lo, a, a, dalle, alle, a, con, in, a, alle, una
 57/3. per fermarsi, a calcolare, per arrivare, per fare, per fare benzina, per farsi una doccia

Tappa 5

58/1. rispetto al, in confronto a, del totale, per cento, scende al, sfida per, rapporti tra
 59/6. come, come, come, più, tanti, quanto, più, che
 61/8. liceo linguistico, liceo classico, istituto tecnico per il turismo, liceo artistico
 62/12. che, più / meno, che, più / meno, dello, più / meno, che, più / meno, di, più / meno, di
 63/13. Lo zucchero è meno sano del miele. / Il miele è più sano dello zucchero.
 Il treno è più ecologico della macchina. / La macchina è meno ecologica del treno.
 Federico Fellini è (tanto) famoso quanto Roberto Benigni. / Roberto Benigni è (tanto) famoso quanto Federico Fellini. ... più dolci che salatini. / ... più salatini che dolci. ... più / meno al mercato aperto che al supermercato. / ... tanto al mercato aperto quanto al supermercato. I calciatori italiani sono più famosi di quelli francesi.
 64/17. migliore, peggiore, maggiore, ottimo, massimo, meglio, migliori, inferiore, superiore, minimo
 65/18. F, F, V, V, F, F, F, F
 66/1. 1-F, 2-F, 3-V, 4-V, 5-F, 6-F, 7-V, 8-V, 9-F
 66/3. la maggior parte, diversamente da me, conoscere, capire, invece di seguire la massa, dovrebbe
 67/1. Aláhúzó szavak: mi sveglio, faccio, ho, guardo, mi avvio, abito, miei, incontro, miei, mi, Abbiamo, usciamo, Arrivo, faccio, Vado, miei, guardo, vado
 Átalakított szavak: si sveglia, fa, ha, guarda, si avvia, abita, suoi, incontra, suoi, gli, hanno, escono, Arriva, fa, Va, suoi, guarda, va
 67/2. si è svegliato, ha fatto, ha avuto, ha guardato, si è avviato, abita, suoi, ha incontrato, suoi, gli, Avevano, sono usciti, È arrivato, ha fatto, È andato, suoi, ha guardato, è andato
 67/5. Questi sport sono troppo duri per noi. Le case sono piccole, ma eleganti. Le signore ungheresi sono gentili.

Tappa 6

- 68/3. A képek sorrendje a szövegek szerint: 4, 1, 3, 6, 5, 2
69/5. si resta, Si accompagnano, si rinuncia
70/7. vedere, trovo, Mi raccomando, fatemelo, scambiamo
70/8. A: visto che, quindi, che, Però, che, anche quando B: ma, perché, poi, ma, perché
71/9. come, e, invece, ma, perché, anche se
71/11. B: giocoso, B: spaziosa, C: silenziosa, D: ambizioso
71/12. 1-B, 2-E, 3-D, 4-A, 5-C
72/13. velocemente, facilmente, difficilmente, allegramente, gratuitamente
72/14. possibilità, realizzare, convivenza, lavoratore, disponibilità, attività, culturali, aggiornato, cambiamenti, partecipanti, operatori, collaborazione, Universitari
72/16. ribelle = rifiuta le regole bullismo = fenomeno di prepotenza tra gli scolari
bullo = giovane che ... capriccioso = instabile, stravagante
72/17. acquerello, acquario, acqua santa, acquazzone, acquedotto, acquavite, subacqueo
73/18. lavoro, strano, auto, giornale, camera, mare, negozio, insegnare, muro, forno, impiegare, studiare
73/19. 1-che, 2-ma, 3-e, 4-anche se
74/21. Il lavoro dei genitori: 1, 10,
Mezzi di trasporto: 5, 9, 24,
L'abitazione: 2, 4, 6, 13,
Abbigliamento: 7, 16, 22, 28
Alimentazione: 8, 12, 15, 17, 18, 20, 26, 30
Il tempo libero: 14, 23,
La scuola: 11, 21, 25, 27,
La famiglia: 3, 19, 29
77/1. A: 1, B: 2, C: 1, D: 3, E: 1, F: 2
77/2. 1-V, 2-V, 3-F, 4-F, 5-V, 6-F, 7-V, 8-V, 9-F, 10-F
78/1. fratellini, campagna, liscia liscia, tutta marrone, primo, secondo, terzo, tutti, una, una, pezzetto, altro, pezzetto, sera, fratellini, strada, cioccolata, cioccolato, strada
78/2. le campagne vicine... lastrada liscia, le strade marroni, i carboni neri, la sera scura, il pezzetto di cioccolato
78/3.

Infinito	passato remoto	presente	passato prossimo
trovare (loro)	trovarono	trovano	hanno trovato
dire (lui)	disse	dice	ha detto
inginocchiarsi (loro)	si inginocchiarono	si inginocchiano	si sono inginocchiati
dare (loro)	diedero	danno	hanno dato
cominciare (loro)	cominciarono	cominciano	hanno cominciato
venire (essa)	venne	viene	è venuta

- 78–79/4. viene prodotto, viene modellato, è preparato, viene utilizzato
il burro di cacao, la polvere di semi di cacao, zucchero ecc.
svariati dolciumi, gelati, torte, budini
dipendenza detta cioccolismo
79/6. ce le avevo, abbia perso, non eran mie, bastasse, non servono

Sosta 2

80/1 Lattine: bombolette spray, lattine, scatolame di metallo per alimenti

Carta: quaderni, depliant, volantini, giornali, riviste

Plastica: piatti di plastica, bottiglie di plastica

Vetro: bicchieri di vetro, bottiglie di vetro

80/2 Ho imparato che i giornali e le riviste vanno nel cassonetto bianco, come del resto, manifesti, volantini e depliant, cartoni di bevande come i tetra pak.

Bottiglie e buste in plastica ma non il ragù le dovrai buttare nel cassetto blu, mentre tutto ciò che non puoi riciclare, nel cassonetto verde tu lo dovrai gettare.

In modo che i rifiuti non invadano le strade.

81/4. ventiseienne, canzoni, importanti, titolo, premio, storico

81/5. I FURBI

I furbi sanno le notizie in anticipo.

I furbi fanno le vacanze gratis.

I furbi non perdono tempo a pensare ma agiscono.

I furbi sono prima a destra e poi a sinistra, come tira il vento.

I furbi collezionano biglietti da visita.

I furbi sono amici di tutti.

I furbi, anche se non gli piace, battono le mani.

I furbi si vestono bene. I furbi, quando hai bisogno di loro, li trovi sempre in riunione o fuori città per lavoro.

I furbi, anche nei periodi di crisi, non sono mai in crisi.

I furbi trovano sempre un modo per non pagare.

82/1 fa troppo caldo: bere tanta acqua, indossare vestiti leggeri, evitare il sole, stare al fresco, rinfrescarsi con bagno e doccia

manca l'acqua: usare l'acqua se è necessario, usare la lavastoviglie e la lavatrice a pieno carico, inaffiare di mattina o al tramonto

83/1. Io, lo, mi, ti, gli, te, li, ti, gli, mi, mi, mi, gli, lo

84/1. Mi, mio, Sua/sua, miei, - mi, Mio, sua, lui, Mia, miei

84/2. sono cominciati, avevano, dicevano, avrai, sono riuscito, ho mai creato, conoscono, sono, esco, mi incontro / m'incontro

84/3. ma, senza il quale, come, perché, senza che, quando, e

85/4. a, di, a, di, al, a, di, d' per, ad

85/5. Aláhúzándó igék: Credo, importi, Pensano, stanno, sale, riuscirò, ci sarà, ha, deve, Ho, voglio

Átalakított igék: Credevo, importasse, Pensavano, stavano, saliva, sarei riuscito, ci sarebbe stato, aveva, doveva, Avevo, volevo

89/1. 1- credere, 2- pensano, 3- scherzo, 4- scienziati, 5- superiore, 6- logici, 7- semplice, 8- rimanere

89/2. 1- di, 2- al, 3- alla, 4- a, 5- in, 6- al, 7- ad, 8- di, 9- al, 10- da, 11- di, 12- nel

90/3. 1- alcune, 2- tutte, 3- troppo, 4- come, 5- alcuni, 6- ma, 7- ogni, 8- qualche, 9- cui, 10- quello